

BØRNE

TEATER

AVISEN

NR. 60 SEPTEMBER 1987

BØRNE

TEATER

AVISEN

NR. 60 SEPTEMBER 1987

ISSN 0900-0291

Børneteateravisen udsendes af Teatercentrum i Danmark Frederiksborggade 20, 3. 1360 København K. Tlf. 01 15 69 00

Ansvarshavende redaktør:

Carsten P. Jensen
Carstengade 19
1770 København V
Tlf. 01 31 53 69

Børneteateravisen udsendes fire gange årligt til alle interesserede. Private abonnenter betaler 50 kr. årligt. Bestilling og afbestilling af abonnement foretages skriftligt til Børneteateravisen/Teatercentrum. Meddelelse om adresseændring, udeblevne numre eller lignende rettes i første omgang til det lokale postkontor. Børneteateravisen/Teatercentrum orienteres af Avispostkontoret om den nye adresse. Kontakt kun Børneteateravisen/Teatercentrum ved fortsat fejllevering eller ikke ændret adresse.

Børneteaterbrochuren — en rød bog i A5-format — udkommer i forbindelse med Børneteaterfestivalen i april måned. Den sendes ligesom Børneteateravisen til alle daginstitutioner, skoler og andre, der er potentielle aftagere af børneteater. Hvis du er vant til at få Børneteateravisen, bedes du lægge mærke til, om brochuren osse kommer. Ellers spørg på det lokale postkontor.

Produktion: H. P. Sats, Assens
Trykning: Vestjysk Rotation, Vinderup

Indhold:

Debatten om kultur-sponsoring foregår ud fra fastlåste positioner s. 2
BTS efter generalforsamlingen: Nu skal sammenholdet stå sin prøve s. 4
Et svar til Niels Andersen s. 5
Biba Schwoon holder op på Teatercentrum s. 6
Ny rapport om Odenses teaterliv s. 8
Nyt fra ASSITEJ s. 9
Festivalrapporter fra England, Frankrig og Italien s. 10
Kulturpolitisk kommentar: Ingerlise Koefoed s. 12
Repertoirenyt s. 13
Her ses Teater s. 15

Dead-line for stof til næste nummer af Børneteateravisen er 20. november. Næste nummer udkommer i begyndelsen af december.

Forsiden: »Sibil fra Sibidil« (Madsens Album).

Kultursponsor FEDE T

Debatten om kultur og sponsorstøtte raser. Men fronterne står rimeligt fast. Venstre fløjen betakker sig for erhvervslivets befamling af kunstproduktionen. Højrefløjen går ind for en tættere symbiose mellem kultur og privatkapital. Men alle er enige om, at kulturen godt kunne bruge nogle flere penge. Børneteateravisen har fulgt lidt med i debatten.

Af CARSTEN JENSEN

Uanset om man går ind for vandtætte skodder mellem kunst og penge eller ser store muligheder i fradragsberettiget kulturstøtte, må det konstateres, at fantasifuldheden synes indklamret af traditionelle positioner.

Og i virkeligheden er kunstens mødom jo taget forlængst. Der har næsten altid kunnet påvises en intim sammenhæng mellem penge og kunst. Det kan historien dokumentere — fra de politiske minnesangere og hofkomponisterne til Tuborgs grønne koncerter og træjerne til spejdersangkoret i Sdr. Bøvelse.

Hvilket betyder markeret eller diskret indflydelse, bevidst eller ubevidst selvcensur.

Lovinitiativ på vej

At debatten omkring penge til kulturen er intensiveret gennem det seneste års tid, er en følge af, at kulturministeren sammen med

skatteministeren har sat sig for at kreere nogle fradragsregler, der gør det muligt for erhvervsliv og andre private at sponsorere kulturelle aktiviteter, også selvom der ikke kan siges at være en reel og direkte reklameværdi for firmaet forbundet med ydelsen. Det er nemlig en af de distinktioner, der p.t. skiller for et væld af kroner til kunsten — skal man tro såvel kulturminister som erhvervsfolk.

De andre fradragsberettigede tiltag p.t. er gaver op til 1.000 kr. årligt til godkendte foreninger og institutioner samt bidrag til kulturfonde.

Nu har valget sat en midlertidig stopper for lovinitiativernes fremmarch, men hvis den borgerlige regering fortsætter, ventes der at ske noget allerede i år.

Der vil så blive tale om en tilnærmelse til andre lande med liberale skattesystemer, som f.eks. Frankrig, Italien og USA, hvor privat, fradragsberettiget kunststøtte er uhyre udbredt.

»Den store risiko er, at den grasserende udvikling gør sponsoreringen kommerciel. At det bliver et erhverv at skaffe penge til kulturen.«

Niels-Jørgen Kaiser i Politiken

Sponsorering: HVER DER!?

Økonomi og samfundsopfattelse

At der ligger mere end blot smukke tanker om en storblomstret og mangfoldighedens kultur via fradragskroner til kunsten, fik man at høre ved et konservativt sommerråd i Århus, hvor H. P. Clausen citeres for, at den private sponsorkrøner ikke kun er et spørgsmål om penge, men også sigter på at fremme den samfundsopfattelse, de konservative ønsker udviklet.

Det er — om man så må sige — rene ord for pengene!

Denne energiske målrettethed for et fremtidigt kulturliv er måske også en af grundene til, at den kulturpolitiske venstreside vedholdende sætter meterhøje spørgsmålstejn ved, om det nu også bliver til gavn for kulturen og ikke mest for erhvervslivets ondt i skatten/profileringsbehov og den borgerlige regerings privatiseringstanker. For den konservative samfundsopfattelse er jo primært centreret omkring økonomiske målsætninger.

Den videre modargumentation er, at en systematiseret privatisering meget vel kan tænkes at føre til nedslag i den offentlige kul-

»For os handler det om en ny måde at præsentere virksomhederne på, der kan give os et mere menneskeligt image, og det kan netop kunstnerne.«

Erik Haunstrup Clemmesen i Det fri Aktuelt

turstøtte. Trods kulturministerens hårdnakkede benægtelser. Men f.eks. kunne de nyligt dikterede besparelser i Danmarks Radio nok tydes derhen, at man ad omveje vil øge afhængigheden af tilskud udfra. Dette princip kan udmærket tænkes overført til museer, teatre m.fl.

Mæcenater og imagepleje

Men hvad vil det stygge erhvervsliv så med kulturen — og omvendt. De standende diskussioner giver et broget billede af rendyrket idealisme, snedig profitkalkulering, gensidig afhængighedsideal og politisering. Men selvfølgelig findes der »rigtige« mæcenater i de kapitalstærke kredse. Ja, det er jo nærmest en forudsætning i sig selv. Men for de potentielle indskydere drejer det sig naturligt nok primært om image-pleje, hvor man gennem respekterede aktiviteter og tilskud til alment accepterede

formål/kunstproduktion forbedrer virksomhedens profil og ansigt udadtil.

Og det er ikke nødvendigvis et spørgsmål om store skilte på scenen eller i foyeren. Er sponsorkonceptet estimeret og prestigebetonet nok, kan et lille logo i programmet eller blot muligheden for at anvende støtteydelsen PR-mæssigt i andre sammenhænge være nok.

Den del af kulturlivet, der allerede har sagt ja tak til de nye tider, pointerer uafslædt, at den kunstneriske frihed ikke må drages i tvivl, men at sponsoring giver mulighed for produkter, turneer mv., der ellers ville være udelukket af pekuniære grunde.

»Vi vil gerne gøre det muligt at fradrage støtte til kultur som en driftsomkostning også uden at der er en meget spektakulær reklamehensigt.«

H. P. Clausen i Information

Hvem skal støttes?

De store helside-annoncer for Det Kongelige Teater, Tuborgs Grønne Koncerter og diverse erhvervsfondes mange rejsetilskud til balletter, symfoniorkestre mv. viser, at det sagtens kan lade sig gøre.

Det rent kunstneriske spørgsmål med interesse for den mindre etablerede del af kulturlivet er så, hvad man ønsker at støtte. Om ikke pengene bliver få til det mere eksperimenterende og/eller politisk umage-

lige. Det er et ulideligt bagstræberisk synspunkt, som desværre nok udmærker sig ved at være sandt.

Eksemplerne er legio, men f.eks. søgte Det dansk-brasilianske Teaterprojekt over hundrede forskellige private fonde og virksomheder uden resultat, ligesom den nyligt afholdte Waves-teaterfestival ikke fik resultater ud af sin sponsoring. Den slags kommer landsholdet ikke ud for.

Den situation ændrer sig næppe radikalt efter nye fradragsregler. Og dermed er der lagt op til den lille selvinsur og skelen til det opportune, når repertoire og arrangementer skal planlægges. »Fremme af en samfundsopfattelse, der ønskes udviklet.«

Hvem får æren?

Men hvor mange penge har de private kunst-sponsorer egentlig at gøre godt med, når og hvis de fradragsberettigede sluser åbnes?

Analysefirmaet Brinkmann Kommunikation lavede sidste år en undersøgelse til belysning af dette spørgsmål. Der var en klar interesse i erhvervslivet for at sponsorere kultur, hvis denne fradragsmæssigt sidestilles med sporten.

I 1987 gives der op mod 350 millioner sponsorkroner til sporten — og omkring 75 millioner til kulturen.

En af konklusionerne er, at der fortrinsvis vil ske en omfordeling, således at sporten får mindre og kulturen mere af et samlet beløb på under 500 millioner kroner.

Andre mener til gengæld, at der bliver væsentligt flere penge med ændrede regler. Under alle omstændigheder vil en omfordeling givet betyde, at eliten — inden for såvel sporten som kulturen — prioriteres højere på bekostning af de mindre prestige-betonede sports- og kulturaktiviteter.

Samtidig betyder de PR-mæssige effekter, at sponsorerne får en uforholdsvist store reklameværdi i relation til det samlede offentlige kulturbudget (der i 1987 er ca. 1,7 mia. kr. eller 0,9 pct. af statsbudgettet).

Eller som Poul Nielsson fra Socialdemokratiet har udtrykt det: »Typisk vil sponsorstøtten alene dække to-fem procent af de samlede udgifter (til en given produktion, red.). Men alligevel vil sponsoren løbe med hele æren. Er det retfærdigt?«

Børnekulturen

Og hvor er så børnekulturen i hele denne sponsordiskussion? Faktisk ingen steder. Den nævnes et enkelt sted under diskussionerne om kultureksportens muligheder. Godt nok en lidt anden gren af sponsordebatten, som bl.a. drejer sig om den økonomiske støtte og de ditto muligheder ved kulturen som eksportfremmende element i udlandet. Det er iøvrigt netop på dette område, det statsfinansierede kon-

gehus får lov at vise en del af sin berettigelse ved at skulle agere levende salgsplakater ved åbningen af diverse aktiviteter kloden rundt.

Men lad os alligevel i en positiv ånd se på, hvilke muligheder, sponsoringen kunne byde børnekulturen. Det danske fodboldlands-hold kan som bekendt sælge hvad som helst *en trup*. Det være sig øl, mælk og rene S-tog.

Også kendte skuespillere m.fl. klarer »privatsponsoringen« ved at ryge Cecil, drikke Karat kaffe eller bruge

Tanken omkring H. C. Andersen-serien i DR var også at lade kendskabet være modydelse til sponsorerens indskud.

Men kunne man forestille sig en annonce, hvor Dueslagets trup var iført cigarer fra Skandinavisk Tobakskompagni? Eller et billede fra Børneteaterfestivalen af glade publikummer med Carlsberg sodavander?

Det ville være af »kultur-humanistiske« grunde så. For prestige er der ingenting af. Det er et fremmedord på den del af kulturområdet, der har noget med børn at gøre.

»Karat Ren Columbia er en helt anderledes kaffeoplevelse.«

Jytte Abildstrøm i en reklame

Det bliver vist den rene »Marx og Coca Cola«, som en forestilling vist hed engang. Eller hvad med »Kemisk Værk på nye øko-eventyr«?

Man kunne osse forestille sig, at aftagerne inddrages, så de gennem sponsorkroner får råd til at købe mere børneteater: »Birkedal bibliotek bruger Lyngby lim«, osv.

Fællespulje og statssponsorship

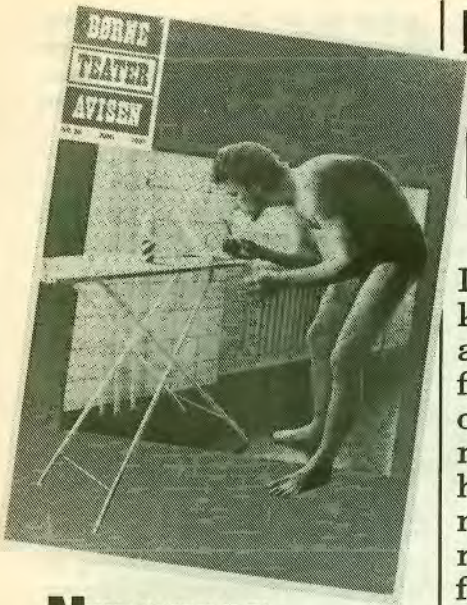
Nå, men problemstillingen er seriøs nok, og det må anses for givet, at sponsoringen i en ikke alt for fjern fremtid bliver en åben kendsgerning i kulturlivet. Den har jo som indledningsvist bemærket altid eksisteret på forskellige planer.

Børnekulturen — og børneteateret, som den mere udadvendte del af området — kan kun håbe på velvillig indstilling fra sponsorerne. Om ikke andet ud fra synspunktet, at børn er kommende voksne — og dermed forbrugere.

Det er i diskussionen blevet foreslået — for at undgå elitedyrkelse og censurpres — at den fradragsberettigede kulturstøtte fra private kunne indgå i en stor samlet pulje, hvor en vidende bestyrelse eller lignende så kunne forestå uddelingen. Men tanken er dødfødt. De private virksomheder vil selvfølgelig selv bestemme, hvem og hvad de i givet fald vil støtte.

Tilbage står den kulturpolitiske venstreside med det principielle synspunkt om, at kulturen er en statsopgave. Ud fra et simpelt fordelingsmæssigt ønske om, at kulturen skal udbredes geografisk og demokratisk. Til alle.

Rent bortset fra, at staten allerede nu kunne foregribe begivenhedernes gang og blive Danmarks største enkeltsponsor. Ved at fjerne momsen fra kulturelle engagementer og kunstproduktion — samt udvikle et mere fleksibelt regelsæt for kunstneres mulighed for arbejdsledeshedsunderstøttelse i prøve- og arbejdsperioder mm. Foruden økonomien er det nemlig kun fantasien, der sætter grænser for et blomstrende kulturliv. □

Nummer-oplysning

Den skarpsindige læser vil have bemærket, at der tilsyneladende er udkommet to forskellige numre af Børneteateravisen nr. 58, nemlig Den røde Brochure og BTAs juni-nummer.

Men det forrige nummer af Børneteateravisen skulle retteligen have heddet nr. 59, således at dette september-nummer korrekt er nummer 60.

Dette er især rettet til biblioteker og andre, der arkiverer og registrerer Børneteateravisen.

Fejlen er opstået hos vor hårdtarbejdende tekniske afdeling — og alle beklager naturligvis! □

Nordisk Teaterkomité

Sekretariatet for Nordisk Teaterkomité har pr. 13. august flyttet sit sekretariat fra Oslo til København.

Flytningen er en direkte følge af skiftet på generalsekretærposten, hvor Fiolteatrets forhenværende leder, Anders Ahnfelt-Rønne, nu er den nye leder.

Den nye adresse er:

Nordisk Teaterkomité
Vesterbrogade 26, 3.
1620 København V
Tlf. 01 22 45 55

Dispensation fra fondslov

Der synes nu at være dispensation på vej til de mange gruppeteatre, der er organiseret som selvejende institutioner, og derfor falder ind under den nye lov om erhvervsdrivende fonde, der skal have en mindstekapital på 300.000 kroner.

Dispensationen ventes at komme til at gælde alle kulturelle institutioner.

Dispensationen betyder samtidig, at truslen om lukning af adskillige børneteatervirksomheder skulle være drevet over.

De færreste vil nemlig kunne opfylde dette kapitalkrav, og samtidig skal de være godkendt for at kunne modtage tilskud fra Teaterrådet.

Også problemet med bestyrelsesmedlemmernes personlige hæftelse for gæld vil bortfalde.

Til gengæld vil der blive udarbejdet et skærpet regelsæt mht. kulturministeriets tilsyn med de selvejende institutioner på området. Bl.a. skal regnskaberne nu revideres af en statsautoriseret revisor.

Børneteatersammenslutningen: Nu skal SAMMENHOLDET stå sin prøve

De nye kvalitetskriterier er taget i anvendelse hos BTS i forbindelse med optagelse af nye medlemmer. Der hersker fortsat en vis modstand mod det nye tiltag både inden for og uden for BTS. Men samtidig er det vigtigere end nogensinde at holde sammen — også ud fra kvalitetsmæssige principper — inden for børneteaterbevægelsen.

Af CARSTEN JENSEN

Børneteatersammenslutningen har afholdt halvårlig generalforsamling i slutningen af august i Skanderborg. Imødeset med nogen spænding, idet de nye kvalitetskriterier og ditto kvalitetsudvalg for første gang skulle stå sin prøve.

Proceduren omkring medlemsoptagelse er en del af et 2½-årigt prøveforløb (»det store spring fremad«, som blev omtalt i BTA nr. 57).

Siden vedtagelsen af de nye optagelsesprincipper har det udpegede kvalitetsudvalg grundigt analyseret to teatergrupper, der havde ønsket at blive optaget i BTS.

Medlemmerne skulle nu tage stilling på grundlag af et meget fyldigt og gennemarbejdet analysemateriale — samt deres egne vurderinger af de to grupper og deres forestillinger.

Udvalget havde indstillet begge teatre til optagelse; den ene dog med den klausul, at der i givet fald skulle ydes en sum penge til dramaturgisk støtte og hjælp til uddannelse.

Ja og nej

Efter mange og hede diskussioner forud for afstemningen blev resultatet et ja til optagelse af *Anemone-teatret*, men den anden ansøger blev afvist med en marginal overvægt af nejstemmer. Det er et ganske nystartet teater med få produktioner bag sig, som på et senere tidspunkt kan tænkes at komme i betragtning.

Iøvrigt optog man uden om kvalitetsudvalget yderligere to nye medlemmer, *Husets Teater* og *Teatret*, der begge består af garvede kræfter inden for børneteaterbevægelsen.

Med afstemningsresultatet — hvor man for første gang nogensinde har afvist en teatergruppe ud fra kvalitetsmæssige kriterier — har BTS for alvor taget et afgørende skridt mod de nye tider, hvor et af elementerne til højnelse af dansk børneteater altså er selektive mekanismer.

Splittelse eller sammenhold

Der har været talt meget om faren for splittelse inden for børneteaterområdet, hvis man ophøjede organisationen BTS til selvbestaltede kvalitetsdommere. Tiden fremover vil vise, om viljen til at højne og videreudvikle kvaliteten — på den-

ne måde — vil betyde en øget opbakning af organisationen og dens arbejde eller en spredning af de gode kræfter inden for området, fordi man måske går imod enhver form for adgangs begrænsning.

For tiden er der flere gode og professionelle børneteatre, der af forskellige grunde står uden for BTS, men som måske burde overveje at bakke op for at øge sammenholdet og den professionelle troværdighed, dansk børneteater kæmper for. Kunstnerisk og over for de bevilgende myndigheder.

Privatisering

Et af argumenterne for at holde sig udenfor, respektive udmelde sig, er, at det er for ressourcekrævende at være i BTS, hvis man virkelig skal gå aktivt ind i arbejdet. Og at man derfor hellere vil bruge kræfterne alene på at spille teater.

Men den slags argumenter holder ikke, og da slet ikke i det øjeblikkelige kulturpolitiske klima, fordi det kan tolkes som en sejr for den omsiggribende privatisering og vi-er-os-selv-nok holdning, der er blevet lanceret af den borgerlige regering.

Inden for et så prestigevagt område som børneteater er det vigtigt med en stærk kulturpolitisk pressionsgruppe, der har gennemslagskraft via sine aktiviteter, sin organisatoriske styrke og sin kvalitet.

Samtidig fungerer BTS jo også som et vigtigt diskussions- og udviklingsforum for grupperne indbyrdes.

Med splittelse og manglende opbakning bliver børneteaterområdet at ligne med fagbevægelsen, hvor de ikke-organiserede nyder godt af organisationernes arbejde og resultater.

Tre grupper er blevet optaget i BTS: Anemonteatret, Husets Teater og — billedet — Teatret.

Den røde Brochure

Der er dog mange tegn på, at BTS-medlemskab i stadig højere grad kan blive opfattet som et kvalitetsstempel. Det gælder i Teaterrådets vurderinger omkring refusionsberettigelse, i diskussionen om ændrede optagelseskriterier til Den røde Brochure og børneteaterfestivalen, i betydningen af BTS' arbejde i diverse udvalg og organisationer. Og i brugernes/aftagernes bevidsthed. Det er den udvikling, man i Børneteatersammenslutningen fremover vil søge at fastholde og fremme via »det store spring«.

Netop diskussionen omkring Den røde Brochure og professionalisme/organisering (udførligt refereret i forrige nummer) var et af de øvrige vigtige punkter på BTS' generalforsamling.

De hidtidige kriterier har groft sagt været, at hvis producenten siger, at produktet er teater, at man er professionel (dvs. sælger eller prøver at sælge sine forestillinger) samt har en telefon (!) — kan man blive optaget.

UBOT har for længe siden bedt om nye retningslinier — der skal komme fra ministeriet — idet udvalgte af principielle grunde ikke ønsker selv at påtage sig opgaven som godkendelsesinstans, og rimeligt nok siger, at når ministeriet ikke vil give flere penge, må de selv finde på afgrænsningsmodeller.

Den skrappe model kunne være at bruge refusionsgodkendelsen som redaktionsapparat, men det vil næppe være en god idé, al den stund man er uenige i ordningen.

Baggrunden er også et ønske om, at decideret gøgl, cirkus og trylleforestillinger tages væk fra teaterbrochuren.

Lovrevisionen

Også den kommende revision var et vigtigt punkt på generalforsamlingen, selvom den ikke er færdigskrevet, og der derfor fremkom mere eller mindre nagelfaste gisninger.

Det formodes dog bl.a. at:

- Refusionsordningen bevares, evt. med et økonomisk loft.
- Omkostningerne til produktion fremover dækkes af staten, mens administration mv. dækkes af amt og kommuner. Uden at der afsættes flere penge til området.
- RBOT og DrL samles i én fælles organisation, og at Teaterrådet fremover skal fordele de samlede midler. Hvilket vil være en klar styrkelse af Teaterrådet.

Endvidere ventes/frygtes det også, at det liisberg'ske princip om flere penge til de superprofessionelle og amatørerne, mens de mellemliggende grupper tvinges til at »vælge side«, kommer til udtryk i revisionen.

Men det er som sagt kun formodninger. Et eventuelt ændret folketings, en ditto regering, embedsmændenes lovudformning og udvalgsbehandlinger kan ændre meget på den lovrevision, der p.t. ventes at ligge klar til oktober.

Bestyrelsen

Generalforsamlingen afsluttedes, som det sig hør og bør, med valg til en ny bestyrelse, der herefter har følgende udseende:

Anette Sørensen, Artibus, Kaj Friis, Mariehønen, Erik Møller, Teater 83, Søren Ovesen, Batida, Kaare Larsen, Gadesjakket, Solweig Mengers, Fair Play og Bodil Alling, Gruppe 38. □

KURSEN ER AFSTUKKET

Brugen af kvalitetskriterier som medlemsregulering betyder paradoksalt nok også et endnu større behov for, at de professionelle danske børneteatre står sammen i for- søget på at skabe en slagkraftig organisatorisk enhed, der skal gøre BTS synonym med kvalitet.

Men den nyindførte brug af »adgangsbegrænsning«, kombineret med det uhyre ressourcekrævende organisationsarbejde, kan betyde en vis vaklen i geledderne. Samtidig med at brugerne givet ser frem til tilregnelige kvalitetsinstrumenter i indkøbsproceduren.

På BTS-generalforsamlingen ved Skanderborgs vandlinie savnedes bl.a. Bådteatret, der har udmeldt sig af organisationen for et halvt års tid siden og således ikke har deltaget i de principielle kvalitetsdiskussioner.

BTA har opsoget Bådteatret i Nyhavn for at få grunden til, at et af de gamle, hæderkronede gruppeteatre, der har været med i BTS næsten fra starten, er gået fra borde.

De menneskelige ressourcer

Hanne Nielsen og Leif Steen Jacobsen, der udgør den administrative halvdel af Bådteatret, begrundet: — Beslutningen er taget efter

lange og svære overvejelser, men det har først og fremmest været et spørgsmål om menneskelige ressourcer. Vi ønsker ikke at være passive medlemmer af BTS, men arbejdet omkring Bådteatret er så højt prioriteret, at der ikke er tid og kræfter til at engagere os tilfredsstillende i det organisatoriske arbejde på børneteaterområdet. Derfor valgte vi at melde os ud.

Der var altså ikke tale om, at I var utilfredse med udviklingen eller arbejdet i BTS?

— Vores udmeldelse var uden bagtanker af nogen art. Men samtidig følte vi nok ikke, at vi fik så

meget ud af at være i BTS. Vi kan f.eks. sjældent deltage i festivaler og seminararbejde. Det kræver, at vi spiller en forestilling på stedet, og det er meget svært at flytte vores produktioner fra Bådteatret.

Men det har i hvert fald ikke noget at gøre med, at vi ikke spiller så meget børneteater mere, således som det er blevet refereret i andre sammenhænge. Vi spillede 155 børneforestillinger forrige sæson og regner med at spille andre 160 i år.

Sådanne udfald og begivenhederne i Brønderslev (BTS-formandens omdiskuterede tale, red.) gør

dog, at vi på ingen måde har fortrudt vores udmeldelse.

Anden teaterprofil

Men er det ikke vigtigt, at de professionelle børneteatre står sammen, selvom man er forskellige og måske rent organisatorisk må ligge underdrejet i perioder. Det er jo et generelt problem for alle grupperne?

— Selvfølgelig er sammenhold inden for børneteaterområdet vigtigt. Men vi er da i øvrigt medlem af FAST (Foreningen af Små Teatre). Vi synes altså bare ikke, at vi fik nok ud af medlemskabet, samti-

dig med at vi profilerer os anderledes og som en del af det københavnske teaterbillede sælger mange af vore forestillinger, gæstespil mm. gennem ARTE. F.eks. står det direkte i vore vedtægter, at spillerne opfordres til lejlighedsvis at søge inspiration og ny energi ved at spille andre steder end på Bådteatret

Men hvad synes I så som »udenforstående« om BTS' forsøg med kvalitetsudvalg?

— Det lyder som et fremskridt, og enhver udvikling bør hjælpes frem. Om det er den rigtige løsning i det rigtige forum er det svært at sige. Men vi er ikke interesseret i at modarbejde BTS og er lige så interesseret i at være med til at højne kvaliteten inden for dansk børneteater.

Man kunne jo også tænke sig, at medlemskab af BTS engang virkelig blev et kvalitetsstempel af en sådan karat, at det næsten pr. automatik udløste refusion og tilskud?

— Det tror jeg ganske enkelt ikke på nogensinde vil ske, siger Leif Jacobsen og ser vantro ud over, at nogen kan stille et så tåbeligt spørgsmål.

— Men iøvrigt kan det da godt være, at Bådteatret engang igen får lyst og ressourcer til at være med i BørneteaterSammenslutningen

cj

En pris til mangfoldigheden

Debatten om professionalisme og organisationsforhold på børneteaterområdet fortsætter. Henning Olesen reagerer her på Niels Andersens indlæg i forrige nummer af BTA.

Af HENNING OLESEN

»Lad 100 blomster blomstre og 100 tankeretninger kappes,« sagde afdøde Mao Zedong i 1957 (han tilføjede intet om at luge ukrudtet bort, som Ray Nusslein hævdede på Samsø-generalforsamlingen i BTS sidste år. Manden var jo dialektiker!). Det er det svar, der umiddelbart falder i pennen, når man læser Niels Andersens indlæg i juni-nummeret af Børneteateravisen.

Niels Andersen er blevet bange. På børneteaters vegne. Dødstegnene, mener han, er det store udbud af teater i forhold til

købernes stadig mere slunkne tegnebog; kun børneteatre med sælgerter, dem med fortærskede motiver og former og spinkle kunstneriske krav, klarer sig. »Et væld af forestillinger uden kunstnerisk rygrad,« skriver han og konstaterer, som udtryk herfor, at kun 110 forestillinger ud af 325 i Den røde Brochure spilles af professionelle skuespillere, altså medlemmer af DSF.

Denne angstfyldte konstatering har kastet ham i armene på det kor, der i over tyve år, med jævne mellemrum, erklærer børne- og ungdomsteatret dødt.

Teaterkritikkens mafia

Et væld og kun er store størrelser, de betyder i hvert fald hovedparten. Har Niels Andersen formået at se og følge med i hovedparten af dansk børne- og ungdomsteaters produktion? Utroligt! Jeg postulerer, at det er løgn. Af skræk (for egne salgstal?) og i ophøjet arrogance har Niels Andersen tilsluttet sig a-priori mafiaen i dansk teaterkritik.

Men jeg tvivler ikke et sekund på, at han har set forestillinger, han synes mangler kunstnerisk

rygrad. Det har jeg osse, men jeg har osse set det modsatte. Fremragende forestillinger for alle aldersgrupper. Problemet er blot, at der ikke nødvendigvis er sammenfald i vore oplevelser!! Lad os gøre det tankeeksperiment, at Niels og jeg — to personer — kunne, eller skulle, blive enige om skidt og kanel. Men hvad nu hvis vi var tre fire fem ...? Det ville blive et kommissærvalde af østeuropæisk dimension, hvis kunstnerisk livsduelighed skulle afgøres på den måde.

Mangfoldigheden skræmmer

Professionalisme er i Niels Andersens sprogbrug en kvalitetsbetegnelse (for mig betyder det job, men lad mig i det følgende bruge det i hans betydning). Da børne- og ungdomsteatret dukkede op i 60'erne, var det en reaktion mod det professionelle (!), specielt Skolescenen. Skuespillere og teknikere var for størstedelens vedkommende uprofessionelle. Vi skød op som underlige planter overalt og kappedes om den næring, der var — de bedste, de heldigste og markedskræfterne bestemte overlevelsesfrekvensen.

Næringen var gruppernes engagement i tiden, ideer og fantasi og den fælles kamp for større tilskud af det offentlige kulturkroner.

Sådan er det stadigvæk, eller rettere sagt, burde være. For mangfoldigheden skræmmer desværre. Som i sportens verden vil man have elitedivision og ret til at bestemme, hvem der har rygrad.

Børneteaternes rygrad

BTS er et smukt udtryk for mangfoldigheden i dansk børneteater.

Det mener Niels Andersen ikke. Han har haft kuglerammen fremme; sammenslutningen rummer både professionelle og uprofessionelle og er derfor uegnet til at varetage kvaliteten på området!

Nu har BTS ikke patent på at højne kvaliteten, men det er altså et af formålene. At erklære sammenslutningen for handlingslammet pga. den »uhomogene sammensætning« er vist mere ønsketænkning hos Niels Andersen end noget, der har hold i virkeligheden. Hvem er rygraden i de årlige Børneteaterfestivaler (i samarbejde med Teatercentrum), i de mange lokale festivaler i regionerne, i arbejdet over for offentlige myndigheder og

faglige sammenslutninger, i seminarer og kurser? Svaret er let, det er ikke de såkaldt »frie« grupper uden for BTS. Og har det — trods uenigheder og fortsat mange problemer — ikke højet kvaliteten?

Organisatoriske rammer, hvad enten de hedder BTS eller DSF, er naturligvis ingen garanti for professionalisme og kvalitet. De er nyttige redskaber for arbejdet og totalt afhængige af, hvem der håndterer dem og med hvilke evner.

Fremdrift

Min holdning er, at mangfoldigheden ikke kun er smuk og rigtig ud fra sådan en moralsk betragtning, men en dødvigtig forudsætning for kvalitet, indsigt og fremdrift. Hvem ved, hvad frø og spirer indeholder, før de har fået chancen?

Lad det blomstre og gære, lad os organisere os og kæmpe mod nedskæringerne på aftagersiden, lad os slås for større bevilninger til teatrene, til festivaler og uddannelse.

Og lad så publikum vælge! □

Henning Olesen, skuespiller.

Foto: Kurt Johansen

Af CARSTEN JENSEN

Det har nemlig ikke skortet på opfordringer til at gøre dit og skrive dat, gå ind i arbejdet her og organisationen der.

Men faktisk har Biba Schwoon bestemt sig for en (mere) stille stund i familiens skød efter seks år i tilnærmelsesvis døgndrift som leder af Teatercentrum og medlem af allehånde børneteatermæssige og børnekulturelle udvalg.

At hun har været en central og populær skikkelse i kraft af arbejdsindsats og engagement, lod hyldesten ved »afskedsfesten« i Københavneren grundlovsdag ingen tvivl tilbage om.

Retoriske talenter

Mange inden for børneteaterbevægelsen kender situationen, når hun langt ud på natten — efter utallige timers møder og aktivitet, hvor alle andre mest sidder og tænker på dynen — kan stille sig op og klart og veldisponeret trækker situationen op, for derefter lige at hive et gennemarbejdet skriftligt oplæg, lovforslag, eller hvad det nu er, frem for den undrende skare.

At hun er i stand til — og ofte gør det — at arbejde 24 timer i døgnet med uformindsket styrke, kan af og til få mindre hårdhuede med- og modspillere til at vende sig imod al den energi.

Men tilbage står altid fornemmelsen af, at det først og fremmest er børneteaterområdet eller børnekulturens tarv, hun ønsker at varetage. Derfor taler Biba ofte ministerier og (den utilstrækkelige) kulturpolitik midt imod.

Om stillingen på Teatercentrum nu skal skiftes ud med et andet job inden for børneteater eller -kulturområdet, genoptagelse af dramatikervirksomheden eller noget helt tredje står endnu uvist. Men hendes store viden og organisationstalent får næppe lov at stå ubrugt hen.

Nogle udviklingslinier

Børneteateravisen har bedt Biba

beskrive udviklingen inden for børneteaterområdet i de seks år, hun har været leder af Teatercentrum:

»Udviklingen fra 1981-87 dækker jo bl.a. perioden efter lovrevisionen fra 1979-80, hvor RBOT'en (§ 16 a) blev indført, og hvor egnsteatrene fik en lovformulering, som giver de 50% refusion og i det hele taget en lidt sikrere eksistens. Men det er også en periode, som — hvis man udelukkende ser på børneteatrene interesser ud fra kunstneriske og arbejdsmæssige synspunkter — er kendetegnet af større administrative pligter. Den øgede støtte giver også krav om mere indsigt fra myndighedernes side. Man er ligesom faldet på knæ foran det alter, der hedder, at skal du have flere penge, skal du også tilpasse dig systemet og de krav, der stilles.

Det synes jeg helt personligt er til at græde over. Selvfølgelig har jeg hele tiden været med til at kæmpe for, at teatrene skal have flere penge, for uden flere penge kan man simpelthen ikke blive ved med at lave teater med kvalitet. Man har jo heller ikke lyst til som teaterarbejder at forblive på et lavt niveau, men ønsker at udvikle sit teater, sin teaterform, indhold, knytte flere mennesker til teatret, osv. Men den lyst burde ikke behøve at hænge sammen med, at man samtidig skal stille op med et meget større administrativt apparat.«

Administrationens byrde

»Det er den fare, der tegner sig i forholdet til området i dag. Såvel i Danmark som Sverige, hvor man tydeligt kan følge de samme tendenser som her. Og selvom den nye lovrevision har erklæret at ville afskaffe nogle af basene og de stive systemer, bliver den sørgelige slutning nok, at pengene kommer til at gå til nogle større enheder, og det vil nok gå ud over børneteaterområdet. Men alle snakker om, at udviklingen går i retning af at give flere penge til de dygtige, til de der

Børnekulturens ihærdige advokat

I starten af august fratrådte Biba Schwoon som leder af Teatercentrum efter seks år på den krævende post. Som en af de mest indsigtfulde personer på det komplekse område, der hedder børneteater — og børnekultur i det hele taget — vil Biba dog med garanti ikke få lov at hvile på laurbærrene.

virkelig vil kunne udnytte penge på en kvalitativ måde. Ser man samtidig på udviklingen siden slutningen af 60'erne, kan man frygte, at flere penge til teatret er ensbetydende med større administrative byrder.

Teaterrådet ønsker givet, at der ikke må gå for mange penge til administration, men med mindre de finder på noget genialt i lovrevisionsudvalget, vil den modsatte udvikling næppe blive brudt. For der er intet, der tegner til, at myndighederne stiller færre krav.

Det positive ved oprettelsen af RBOT'en, også omkring problemet med de mange administrative pligter, er bl.a., at man har lært hinanden at kende, og derved er »mistroen« til politikerne blevet afløst af gensidig kendskab til tingene. Men at noget bliver rutine, betyder jo ikke, at det bliver mindre belastende. Administrationens størrelse er der stadigvæk, og trægheden i kulturministeriet er heller ikke blevet mindre.« (Se artiklen i forrige nummer af BTA, red.).

Fastlåst struktur

— Men kan man ikke af og til fornemme en tendens til at overadministrere, forstået således, at de folk, der er sat til at administrere i grupperne, gerne vil »fylde jobbet ud« — og dermed også er med til at blokere for eksperimenter f.eks?

»Det er administrationens pligt at have indsigt i økonomien og vide, hvad der skal tjenes hjem for at få det til at løbe rundt. Sammenhængen mellem økonomi og produktion er essentiel.

Men de teatre, som er inde i en form for støttetildeling, hvor de regner med også at få penge også i kommende år, er på den måde blevet mere etableret. De er jo så afhængige af at blive i systemet — og så er vi tilbage ved de krav, der stilles. Der er jo ikke bare tale om administrative krav, men også krav til et bestemt, forventet niveau. F.eks. kan man ikke bare vælge at eksperimentere et halvt år, hvis ikke man som egnsteater har en tilladelse fra kommunen osv.

De »gode« grupper, som stadig arbejder på deres egen uddannelse, med indhold, form og hvordan det formidles til børnene, er jo hele tiden opmærksom på, hvordan de sætter deres år sammen — og prø-

ver at få plads til uddannelse, prøver at få plads til projekter, som ikke nødvendigvis skal blive til noget helt færdigt, osv. Og det er meget svært inden for den givne økonomi og den fastlåste struktur.

At lave om på det er ensbetydende med et helt andet syn på det at lave teater og anden kunstproduktion.«

Alle vil gerne støttes

— Så man har cementeret den udvikling med, at »frie« teatergrupper kun kan eksistere som ikke-støttede grupper

»Jo, men »frie« teatergrupper har vel altid været lidt af en illusion. Også de grupper, som startede i sin tid uden, har ønsket sig støtte det meste af tiden. Det frie er vel bare et ord, som handler om ikke at være et stort institutionsteater eller i en fastlåst økonomisk situation. Nogle af dem, der eksperimenterer mest i dag — Cassandra, Teaterklanen, Den Blå Hest med flere — vil gerne have støtte.

Men man vil gerne have en sum penge, hvor man ikke skulle aflægge så nøjagtige og båsinddelte regnskaber alt efter støttens karakter og paragraf. Man vil både

Peter Seligman og Biba Schwoon. Foto: Kurt Johansen.

i den støttede og ikke-støttede gruppe lave teater, som hele tiden udvikler sig og er kunstnerisk på toppen i enhver henseende.

Men forskellen udlignes ikke så længe en borgerlig regering er lidt værre end de andre, vi har haft, men de socialdemokratiske styrede på nogenlunde samme præmisser: Når man giver penge ud, skal man også have noget ganske bestemt for dem.«

Kvalitet en selvfølge

— Men nu har du på et eller andet plan været med til at administrere kulturpolitikken gennem de seks år på Teatercentrum. Har den fastere struktur så givet mere kvalitet?

»Den høje kvalitet kommer med de samme faktorer, som altid har givet det: at nogle mennesker vil noget sammen, at de hele tiden uddanner sig og stræber efter noget mere. Ellers kan de heller ikke præstere den høje kvalitet, som jeg iøvrigt synes burde være en selvfølge, inden man kommer ud til børnene. Men sådan er det jo ikke. Der er et meget stort børneteater i dag — som jo bl.a. fremgår af Den røde Brochure og debatten omkring den — et bredt spektrum, som det er vigtigt at opretholde. Det er i den offentlige debat, man gennem anmeldelser og skrivelser skal skelne og gøre klart, at der er forskel på det børneteater, der produceres. Men der er slet ikke den offentlige debat på børnekulturområdet, som bliver de tilsvarende voksenprodukter til del.

Så længe der ikke er en livlig debat og en meget vidtstrakt information omkring hvad børn ser og læser — så har man ingen chance som publikum for at kunne skelne.«

Elite = stagnation

»Det dur ikke at skelne på den måde, at man kun vil give store penge til nogle meget bestemte dygtige grupper. Så kommer man til at mangle det underlag, som skal føre op til de meget dygtige grupper og på den måde holde udviklingen igang. Historien viser, at elitegrupper hver gang fører til stagnation.

Det er vigtigt at sprede de penge, der er, men ikke så langt, at man stikker folk en klatskilling og forventer at de skal få et eller andet ud af det, som de skal stå til regnskab for. I bunden af støttehierarkiet er der tale om håbløse små beløb.

Men det er vigtigt at støtte det, der er for børn i det hele taget. Bemærkningen om, at der ikke er penge nok betyder blot, at nogen i et offentligt system har bestemt, at der ikke skal gives flere penge. Men det er på alle områder inden for kunsten, at børnene får de mindste beløb. Og det skal man ikke affinde sig med.«

— Og hvis du nu selv skulle fordele Teaterrådets pulje til børneteater?

»Jeg ville se meget på kvaliteten. Muligvis vil jeg prioritere lidt anderledes end de folk, der sidder der i dag, men det vil næppe være de store ændringer. Med mindre man virkelig skifter fra et såkaldt progressivt teaterråd over til et såkaldt meget konservativt teaterråd, så sker der ikke de store forskydninger. Hvad der virkelig kunne ændre tingene var, hvis børnekulturen blev prioriteret højere f.eks. i den kommende lovrevision.«

Amatørisering?

— Hvad med teaterdirektør Bering-Liisbergs tanker om amatørisering og professionalisering?

»Han vil gerne give amatørerne flere penge og eliten flere penge.

Det indimellem skal gå enten til den ene eller anden side. Men man må gøre sig klart, at havde det stået til folk som Liisberg, så havde vi ikke haft noget børneteater idag. Fordi de folk, der i dag er anerkendte som de bedste og mest professionelle børneteaterfolk, også var amatører, da de startede. Som ingenting kunne, blev skældt ud for ikke at være rigtige skuespillere osv.

Så selvom hele børneteatermiljøet er blevet et andet pga. støtte osv., så er uddannelsesmulighederne ikke så store i Danmark, at man udelukkende derfra kan rekruttere et godt og højt kvalitativt børneteater. De folk, der kommer ud fra teaterskolerne, kan ikke opfylde det eksisterende behov for det gode børneteater.«

— Ideen er vel, at amatørerne bliver så gode, at de kan gå over i de professionelle grupper?

»Det handler jo ikke bare om, at enkeltpersoner skal gå over fra amatør til elite. Men også om, at børneteatret i meget høj grad er bygget op om, at man vil noget sammen. Og have indflydelse på det man laver. Det er omtrent den vigtigste del af det og en vigtig forskel fra institutionsteatret, som oftest ansætter folk enkeltvis og i en stærkt hierarkisk struktur, hvor man ikke har nogen indflydelse på repertoire mm.«

Refusionen lokker

— Som — nu forhenværende — redaktør af Den røde Brochure må du have gjort dig nogle tanker om, hvordan redigeringen eventuelt kunne ændres?

»Det er en løbende debat mellem UBOT — som de egentlige ansvarlige — og kulturministeriet. UBOT har i mange år ønsket sig en direkte sammenhæng mellem økonomi og den åbne adgang, som ministeriet har krævet både til brochuren og børneteaterfestivalen.

Ministeriet har ikke haft ønske om at lave nogen form for kvalitativ udvælgelse. De har haft det

synspunkt, at hvis man får offentlige penge i støtte til både brochure og festival, så skal der være åben adgang for alle, der kalder sig selv professionelle — i den forstand, at de sælger deres forestillinger.

Hvis man ændrer det, må ministeriet eller Teaterrådet — som det faglige organ — lave nogle kriterier at vælge efter. UBOT består af tre repræsentanter fra faglige organisationer og har intet ønske om at være kvalitativt udvælgende. Alene af den grund, at de tre medlemmer lynhurtigt ville kunne anklages for at pleje deres egne organisationers interesser. Men Teaterrådet er nedsat af ministeriet som faglige, uafhængige repræsentanter og ville kunne gøre det på ministeriets vegne.

Diskussionen har jo bl.a. gået på, at man i højere grad skulle skelne mellem teater — og så gøgl, cirkus og trylleri. Og hvis disse havde adgang til refusion over en anden lovgivning, ville der heller ikke længere være nogen interesse for at kalde sig teater, selvom de hverken føler sig som teater eller kan siges at være det. Det er et spørgsmål om genrer — og især om refusion!«

Objektive kriterier

— Kunne man forestille sig, at Teatercentrum — i forbindelse med brochure og børneteaterfestival — fik pålagt selektive funktioner. Teaterrådet udstikker retningslinierne — Teatercentrum foretager udvælgelsen?

»Man kunne godt forestille sig en udvælgelse ud fra objektive kriterier — krav om professionalisme, dvs. at gruppen f.eks. havde eksisteret i mindst et år, lavet mindst én forestilling, osv. Men det må ikke være i modstrid med det, man står for. Det er et job, der betyder, at man ligesom lægger sit liv ind. Men det er UBOT-udvalget, der skal sige god for noget, og så er det op til sekretariatslederens samvittighed, om han eller hun vil administrere det.

Men det vigtigste er at være med til at sikre en kvalitativ udvikling og at få teater ud til alle børn. Det særlige ved børneteatret i Danmark og i Sverige er jo, at man via skole- og institutionssystemet når alle børn. Det er gratis forestillinger i den forstand, at de ikke betales af børnene selv.«

To festivaler?

— Ville det være en god idé med to adskilte festivaler, henholdsvis for støttede og ikke-støttede børneteatre?

»Nej, så længe man laver de store festivaler, skal de være åbne. Selv om det kan betyde fysiske problemer i forbindelse med at finde skoler eller institutioner, der er store nok. En masse regionalfestivaler kan ikke nødvendigvis erstatte den store festival, som er noget helt særligt. Og en vigtig del af UBOT/Teatercentrums arbejde.«

— Og hvordan er UBOTs rolle i den offentlige debat så?

»UBOT skal søge at udbrede børneteater, ikke skabe debatten. Men det er vigtigt, at folk får mulighed for at se og sammenligne så meget så muligt. Kvalitetsspørgsmålet er forskelligt alt efter sted og brugergrupper. Og mine kvalitetskriterier for børneteater kan næppe godkendes af store dele af brugerne. De vælger efter andre kriterier, og ingen former for formynderi hjælper. De vælger ud fra umiddelbare oplevelser. Og der er det vigtigt med offentlig debat, snak med kolleger, forældre og børn. Ellers flytter de sig heller ikke. Og mange vælger ting, der er for dårlige til børnene.«

Slogans dur ikke

— Men er det erfaringsmæssigt overhovedet muligt at skabe en større interesse i medierne?

»Ikke før børn prioriteres anderledes i samfundet som helhed. Det burde være indlysende, at et bedre samfund kommer af at prioritere sine børn højere. Og rent PR-mæssigt er det svært med et område,

som er sammensat af mange forskellige, individuelle teatre, der gerne vil promovere sig selv, men også stå sammen om festivalen. Jeg tror ikke på samlende slogans og forbrødring. Det er et område, som gerne vil have sine konflikter. Med ønsket om udvikling følger også vedkendelsen af konflikter.«

— Apropos konflikter — synes du så, at teatergrupperne er blevet bedre til at kritisere hinanden indbyrdes?

»Udviklingen i seminararbejdet ved festivalerne viser, at folk er blevet bedre til at kritisere hinanden, men stadigvæk ikke gode nok. Men i forhold til andre lande er specielt danske og svenske børneteatre fantastisk gode til at kritisere hinanden — og meget dygtige til at give kritik, der åbner for andre muligheder.«

Generationsproblemet

— Nu består dansk børneteater historisk set af relativt gamle grupper. Ser du ikke et generationsproblem, hvor de gamle holder ved, og de unge så vælger at »marginalisere« sig i andre former for teaterarbejde og vender de bestående grupper ryggen?

»Selvfølgelig kan det være et problem, hvis der er for mange i en bestemt generation og der så opstår et hul, der aldrig bliver fyldt med en speciel aldersgruppe af spillere og andre teaterfolk.

Men jeg kan ikke anerkende, at det er et automatisk generationsproblem med så mange folk over 30 eller 40 i børneteatrene. Det er rigtigt, at børneteatret udvikler sig, så alle aldersgrupper er repræsenteret, og man har lyst til at lave teater sammen. Men kan man fastholde en generation, som er startet i børneteatret og er med i udviklingen, fortsat laver godt teater og udvikler børneteatret sammen med folk, der er yngre, så får børneteatret endnu større kvaliteter end det har i dag.

Men det må være et ufravigeligt krav, at alle de generationer, som er spillere og teaterfolk, beskæftiger sig med, hvordan børn og unge har det, hvad deres betingelser er, hvordan de udtrykker sig, osv.

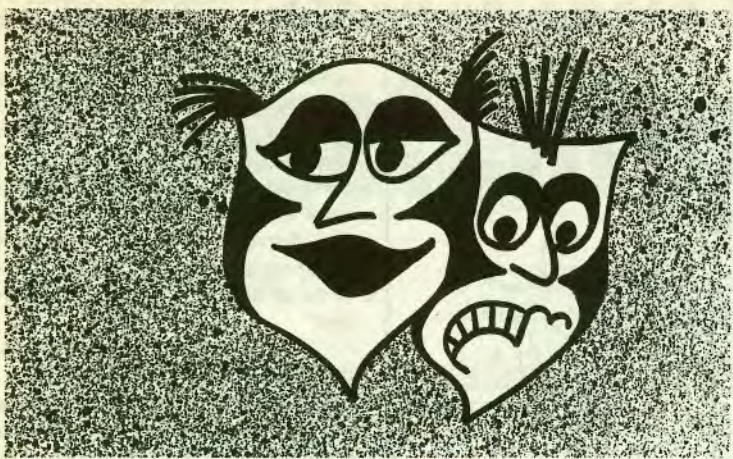
Børneteatret skal have tråde ud alle vegne. Og hvis det først stagnerer, har det ikke længere nogen eksistensberettigelse.«

Samfundets organisering

»Men den største fare ligger som tidligere nævnt i en udvikling i retning af stadig større administration og fastlåste systemer. Jeg vil gerne have nogle åbne områder med muligheder for at eksperimenter med livet og kunsten, så børnene får noget ud af det. Kan børnene ikke få åbne muligheder, får samfundet det heller ikke. Og de seneste år har ikke haft den samme åbenhed som tidligere. Det er slet ikke en periode, hvis man går uden for Teatercentrum, som kalder på den store begejstring.

Men det er en større diskussion, som berører samfundets måde at honorere folk på. Det er hele samfundets måde at organisere sig på. Og de problemer har jeg ikke kunnet løse på de seks år! □

Ny leder af Teatercentrum er fra august Michael Ramløse, der i en lang årrække har boltret sig inden for børneteaterområdet. Som medlem af Banden, instruktør og dramatiker, ASSITEJ-bestyrelsesmedlem med meget mere

Farum musical 88

Farum Ungdomsskole og Farum Musikskole iværksætter i efteråret et musikteaterprojekt for unge i Farum mellem 14 og 25 år. Der er tale om et spændende tilbud, der både i indhold og omfang er utraditionelt i forhold til de to institutioners virksomhed.

Baggrunden for projektet er et ønske om at vise en mere bred profil af ungdommen i Farum end den, der har været den mest iøjnefaldende i de senere år. Med **Farum Musical 88** ønsker initiativtagerne at bryde en opfattelse af, at ungdomskultur i kommunen overvejende er af negativ art, og lave en energisk og livsbekræftende manifestation af, at unge i Farum også har et positivt og dynamisk kulturliv.

Indholdet i projektet er at samle unge i Farum omkring et musikteaterprojekt. Arbejdet med forestillingen skal foregå fra oktober 87 frem til opførelsen finder sted i januar 88 på Ellegården. Man regner med at samle 100-150 unge fordelt på spillere, sangere, dansere, musikere og kostumefolk, teknikere, håndværkere og PR-folk, så der er tale om et teaterprojekt af store dimensioner.

Efterårsfestival

I efterårsferien afholdes en festival/kulturge i Helsingør Stads-teater.

Om formiddagen — kl. 10 og 13 spiller seks forskellige BTS-teatre forestillinger: Ø-Gruppen, Turnus, Fair Play, Bjørneteateret, Kaskadeteateret og Dueslaget, mens aftenen — kl. 20 — er helliget andre kulturudbud: Skolen for sprogformning og dramatisk kunst, Onkel Dum og Banen samt Company Video opfører deres forestillinger.

Billetprisen på 30 kr. gælder såvel børn som voksne. Yderligere oplysninger og billetbestilling:

Dueslaget,
tlf. 02 10 16 16 (kl. 10-14)
Helsingør Børneteater,
tlf. 02 10 08 11

Perspektivløshed

Ray Nusslein fra Paraplyteateret er skuffet over anmeldernes dækning af Børneteaterfestivalen, specielt dagbladet **Informations**. Derfor skrev han en kommentar til avisen, som her bringes i uddrag.

(...) Foruden at være salgsmesse og kulturel manifestation på én gang, som Vibeke Staggemeier skriver den 12. maj, virker det derfor også som om det er den årlige Børneteaterfestivalens skæbne at være stedet, hvor anmelderne søger at få aflad for den generelle dårlige samvittighed, I må have på netop dette stofområde. I får svært ved at overbevise mig — som både abonnent og potentiel leverandør af stof på området — om andet.

Jeg har altid troet, at I ikke bare anmeldte forestillinger, bøger, begivenheder, men også betragtede dem som fænomener og satte dem ind i en sammenhæng, så de blev interessante ud over det enkelte teater, den enkelte forfatter.

(...) Vi plejer ellers at stå på hovedet for jer og jeres kolleger. Vi ved allesammen, at for at få sine børneteaterforestillinger anmeldt skal man helst stille dem på en mandag eller tirsdag formiddag, og det skal helst være inden for voldene. Ellers kommer I ikke.

Da vi kom til Danmark med »Mod himlen i lommen«, brugte vi tre uger på at skaffe lokaler, desværre blev det uden for voldene — på Frederiksberg. Vi skaffede to børnehaver, men det var på en tirsdag. Og vi gjorde det netop af hensyn til den behandling, forestillingerne får på festivalen.

Men den foretrak I nu alligevel.

Se, det kan jeg ikke få til at passe med Vibeke Staggemeiers indlæg i Børneteateravisen forud for festivalen, om kvalitet. »Vi må stille krav,« skriver du, på egne og brugernes vegne. Hvornår må vi som teatre?

Og hvad skal brugerne gøre med dine »anmeldelser« af Baggårdsteaterets og Teaterbutikkens forestillinger? Er det sådan, man bliver kvalitetsbevidst? Er det sådan, man lærer at formulere krav?

Er det analyser og perspektiver, du beskæftiger dig med omkring vores forestilling? Er det modspil?

Det er ikke, fordi jeg vil dadle Information eller Vibeke Staggemeier hver for sig — men sammen burde de kunne præstere mere. Til gavn for læserne og det hjemlige børnekulturbillede. □

FESTIVAL HOLDER FLYTTEDAG

Kommunal modvilje såvel økonomisk som kulturelt stopper Brædstrup-festivalen. I Brædstrup

Sidste weekend i august løb den tredje — og sidste — børneteaterfestival i Brædstrup af stabelen. Igen i år arrangeret af Kaskadeteatret.

Som de foregående år var tilstrømningen overvældende, og man måtte sædvanen tro ty til ekstraforestillinger for at klare efterspørgslen. De statistiske efterretninger siger 7.000 billetter til 39 forestillinger, der blev spillet af 12 BTS-teatre. Gratis.

En god kulturel manifestation og fin reklame for byen, skulle man vel tro. Men nej, det borgerlige flertal i byrådet går i små kulturelle/økonomiske sko.

Kaskadeteatret har derfor taget konsekvensen af den økonomiske vrangvillighed — og en tilhørende mistænkeliggørelse omkring visse af teatrets øvrige aktiviteter — og accepteret et godt tilbud fra Horsens kommune om at flytte festivalen dertil.

Aldrig flere ansøgninger

Også andre kommuner var parat til at støtte og huse festivalen, da arrangørerne opsagde huld og tro-skab med Brædstrup. I et »afskedsbrev« til kommunen lover

Kaskadeteatret aldrig mere at besvære dem med ansøgninger, men foreslår at eventuelle penge bruges til andre gode formål. Måske til foreningen »Børneteater i Bakkelandet«, som kommunen har spist af med 1.600 kr. årligt, hvilket har tvunget initiativet i dvale — igen.

Sagen omkring festival-tilskudet affødte noget så usædvanligt som en kulturdebat i byrådet, hvor et mindretal kæmpede energisk

for at omgøre beslutningerne og bevare festivalen i kommunen. Men altså uden held.

Det er synd for det kultur-glade mindretal i byrådet — og det formodentlig tilsvarende flertal i befolkningen — at man nu mister en god kulturoplevelse for børnene. Men om ikke andet har sagen sat gang i kulturdebatten i kommunen og lokalpressen.

Grupper fra hele landet

Men i 1988 afholdes der altså børneteaterfestival i Horsens — med et forventet budget på omkring 120.000 kroner og velvillig økonomisk og praktisk bistand fra Horsens kommune og Vejle amt.

Samtidig ophører festivalen for alvor med at være et regionalt anliggende, idet alle BTS-grupperne har fået indbydelse til at deltage. Foreløbig har 27 givet positiv tilbagemelding.

Det vil fortsat være en festival, der primært er tilegnet brugere og købere, hvorfor grupperne også undtagelsesvis spiller gratis.

Festivalen afholdes 24.-25. september 1988 med indledende og afsluttende familieforestilling på Horsens Teater. cj

ODENSE – EN TEATERBY?

Det er titlen på en rapport, der gennemgår Odenses teatre med henblik på at forvandle spørgsmålstegnet i overskriften herover til et udråbstegn

Odense i 80'erne er slet ikke den provinsielle udørk længere, sådan som opfattelsen var, og kendsgerningerne gav grobund for, årtier tilbage.

Det skyldes blandt andet, at byens vise fædre har arbejdet aktivt på at rette op på fortidens synder, der bl.a. bestod i at lægge allehånde kulturelle og uddannelsesmæssige institutioner så langt fra bykernen som muligt — og trafikken lige igennem!

Derfor har byen nu et rigt facetteret kulturliv, som skal bevares og forkæles. Ikke mindst hvad teatrene angår.

Dette er hovedærinde for *Lars Seeberg* i en rapport om det stedlige teaterliv, »Odense — en teaterby«, der er et bestillingsarbejde fra kultur- og fritidsvæsenet, som med en beundringsværdig forudseenhed »ønsker ideer til, hvilke rammer det kræver at skabe 1980'ernes og 90'ernes engagerede og engagerende teatre,« som det hedder afslutningsvis i det kommunale forord.

Opgør med stivnede former

Lars Seeberg, der er mag. art. og tilknyttet Odense Teater, forsøger at indkredse teatersituationen i Odense i dette årti gennem et kort historisk rids og efterfølgende faktuel og kritisk gennemgang af de professionelle teatervirksomheder i byen.

Odense Teater — som jo ikke er et kommunalt anliggende, rent økonomisk i hvert fald — har altid kon-

stitueret det etablerede teaterliv i byen og landsdelen.

Og selvom der både før, men navnlig siden, har været et søgende og eksperimenterende teaterudbud, var det først med gruppeteatret Bandens etablering som egnsteater, at det alternative teater kom til byen. En af de ældste repræsentanter for det gruppeteater, der var et opgør med stivnede former og kunne ses som en »skuespillernes emancipationsproces«, som teaterprofessor Kela Kvam har betegnet det.

Kulturel murbrækker

Bandens tilstedeværelse skabte og skaber fortsat en livlig politisk, dvs. kulturel og økonomisk, debat — og det har ifølge Seeberg taget mange af gruppens kunstneriske kræfter, der er gået til i »konfrontationerne med den politiske lejr-tænkning.«

Gruppen kritiseres kærligt irettesættende for at have tilsidesat en vigtig kulturformidlingsopgave lokalt ved at turnere for meget i perioder. Men han kender også selv svaret, der er let genkendeligt fra tilsvarende situationer andre steder: Det har været nødvendigt at tjene penge ved turné-virksomhed, fordi de kommunale tilskud er for små. Derved bliver kommunen sur over ikke at få gavn af det teater, man rent faktisk betaler for at have liggende, og så kører møllen.

Derfor kan det heller ikke undre, at en af rapportens konklusioner er påvisningen af, hvor vigtigt det er at der er økonomisk basis for at holde lokalteatrene »hjemme«.

Som »murbrækker« for et alternativt teatermiljø i Odense får Banden den største plads i rapporten, men også Vintapperteatret, Børneteateret Skægspire, Gadesjakkert og Teaterimporten omtales.

Kultur en god forretning

Lars Seeberg konkluderer, at (gen)oplivningen af Odense som kulturby er lykkedes. Men at det kræver mere end det årsbudget på tre millioner kroner, som Odense kommune budgetterer med (Odense Teaters budget alene er næsten ti gange så stort).

Det kan iøvrigt betale sig at investere i kulturen, hedder det så rigtigt — med en henvisning til en cost-benefit analyse fra Århus — og Odense kommune kunne sagtens markere sig mere.

Faciliteterne og teatergrupperne er der, publikum ligeså. En intensiveret økonomisk indsats og nogle flere kulturelle/teatermæssige visioner ville gøre teatermiljøet endnu mere markant og også få flere unge til at opøge teatrene, hvad det fortsat kniber med.

Og så er der jo Gruppeteaterfestival i Odense i efteråret, hvor denne rapport indgår i det tilknyttede teaterseminar. Selve gruppeteaterfestivalen kan der læses om i indstikket i dette nummer af Børneteateravisen.

Og rapporten, hvis problemstillinger, konklusioner og løsningsforslag bestemt er af generel interesse, kan fås ved henvendelse til kommunens kultur- og fritidsvæsen. cj

Gruppeteaterfestival i Odense d. 29. okt. – 1. nov. 1987

For fjerde gang inviterer **Banden** til gruppeteaterfestival i Odense. Og igen er det **Odense kommune**, der er vært og største tilskudsgiver til denne kulturelle begivenhed, hvor teatergrupper fra hele landet vil opføre deres ungdoms- og voksenforestillinger.

4. Gruppeteaterfestival, der arrangeres i et samarbejde mellem **Banden, Foreningen af Små Teatre og Teatercentrum i Danmark**, vil på få dage give publikum mulighed for at få et indblik i de nyeste og mest aktuelle voksenproduktioner fra Danmarks opsøgende teatergrupper.

Information og billetsalg

Information og billetsalg hos Banden, Rosenhaven, Filosofgangen 19, 5000 Odense C. Tlf. 09 13 13 01.

Forsalg starter 12. oktober.

Billetpris pr. forestilling: Kr. 50,-

Rabatkort til tre forestillinger: Kr. 120,-

Ungdomsrabat til alle under 25 år: **Kr. 25,-** pr. forestilling. (Ungdomsrabatten gennemføres ved hjælp af et særligt tilskud fra Fyns Amtskommune).

Billetter og rabatkort kan købes i Rosenhaven indtil to timer før hver forestilling. Desuden billetter til enkeltforestillinger på spillestedet fra 1 time før forestillingens start.

På de følgende sider beskrives de deltagende forestillinger. Endeligt program med spilletidspunkter udkommer d. 12. oktober og kan rekvireres hos Banden — 09 13 13 01 — eller Teatercentrum — 01 15 69 00.

Adresser på spillestederne

1. Rosenhaven, Filosofgangen 19, 5000 Odense C.
2. Vintapperteatret, Vintapperstræde 51, 5000 Odense C.
3. Magasinet, Brandts Passage 26, 5000 Odense C.
4. Pro Musica salen, Odense Koncerthus, Claus Bergsgade 9, 5000 Odense C.
5. Fyns Studenter- og HF-kursus, Hunderupvej 17, 5000 Odense C.

Seminar: 90'ernes teater – visioner og lovgivning

I forbindelse med 4. gruppeteaterfestival er Odense kommune vært for et seminar, arrangeret af Foreningen af Små Teatre og Odense kommune.

Seminaret finder sted **lørdag d. 31. oktober** fra kl. 9.00 i **Odense Kommunes Kursuscenter, Schacksgade 39, 5000 Odense C.**

Med udgangspunkt i dramaturgen Lars Seebergs rapport om teaterlivet i Odense diskuteres det fremtidige teaterbillede i lokalsamfundene set i lyset af den forestående teaterlovsrevision.

Oplæg fra bl.a. Odenses kulturrådmand Søren Møller og Teaterrådets formand Bjørn Lense-Møller.

Deltagergebyr: 220,- kr. incl. frokost og én teaterforestilling.

Yderligere oplysninger og tilmelding til seminaret: Teatercentrum i Danmark, Frederiksborggade 20, 3., 1360 København K. Tlf. 01 15 69 00.

Artibus: »I morgen er det mandag«

- Og en ny uge falder over os.
- Vi ses på fredag.
- Nej, jeg skal
- Men på lørdag sover vi længe, og så
- Nej, for jeg

Og de knokler for at få det hele til at løbe rundt. Børnene ser efter de forældre, som ikke er der. Enhver søger sine egne veje.

Og langsomt skrider familien fra hinanden.

Da de opdager det, er det på høje tid. De kan stadig lide hinanden. Og at finde sammen igen kræver ofre, som ingen af dem troede sig i stand til at give.

Men i morgen er det mandag. Den første dag i en ny uge.

Baggårdsteatret: »Lige for lige«

En elsket hersker overlader i sit fravær magten til en tyrannisk stedfortræder, som styrer landet med hård hånd: Nu skal den eksisterende lov håndhæves — og det bogstaveligt.

Et kærestepar rammes af den nye samfundsmoral, og lavenen ruller, spillet er i gang.

Men hvad er høj moral?

Skaber lov og orden tryghed i et samfund? Eller skaber det angst?

»Lige for lige« er et saftigt Shakespeare-skuespil med forviklinger og forklædninger, renhed og uskyld, rigdom og råddenskab, kærlighed og had.

Er øje for øje og tand for tand lige for lige?

Banden: »Oda – satans kvinde«

At leve i sine følelser — at lytte til sine følelser — at vise sine følelser kan være svært i en verden, som domineres af nøgternhed, saglighed, kølighed — en verden af mænd.

Oda forsøger det og slipper fra det, men ikke uden skrammer på krop og sjæl.

Oda Krogh (gift med Skagensmaleren Christian Krogh) levede omkring århundredskiftet. Om hende handler Dag Norgårds fremragende monolog — i dag mere aktuel end nogensinde.

Malle Klixbüll er alene på scenen i dette overdådigt morsomme, musikalsk groteske, følelsesfuldt dramatiske digt.

Hun assisteres af et lille orkester.

Bjørneteateret/ Teatro Rio Rose: »Bow Down«

Forestillingen fortæller om et menneske, der lever i minderne og ikke i nuet. En, der taler med de døde, samtidig med at hun selv er bange for at dø. En engel-tjenestepige, der elsker, prøver at kontakte hende, men ingen kys, ingen kærtegn kan få kvinden til at møde kærlighed.

Men englen vil blive, helt til det sidste øjeblik og tilbyde hende nøglen til den dør, der åbner sig på vid gab til den høje verden.

Den Blå Hest: »Jeg vil sove æblernes søvn«

Teaterværkstedet Den Blå Hest's 10-års jubilæumsforestilling er tilegnet den spanske digter Federico Garcia Lorca. Og er samtidig et poetisk dokument over hans liv, drøm og død.

Sange, danse og musik udsprunget af den andalusiske sigøjnerkultur underbygger forestillingen igennem optrin med dukker, masker og fantastiske kostumer. Skuespillerne er ikke bundet til en bestemt scenisk udtryksform, men bevæger sig i skiftende scener fra farcen og det nærmest pantomimiske teater til den klassiske tragedies udtryk.

Sorgen og glæden, smerten og hengivelsen har lige gode kår i dette billedunivers.

Comedievognen: »Ravnen flyver om natten«

I 1841 huserede en tyvebande i en afsides egn. Øvrigheden, som bestod af uduelige embedsmænd, lod egnens befolkning i stikken. Stemningen var spændt til bristepunktet, og da banden mødte op til en høstfest, kom det til konfrontation. Så besluttede bønderne at tage loven i egen hånd og selv afstraffe banden.

Men begivenhederne tog magten fra dem, og den næste morgen fandt man bandens blodige og sønderslåede lig.

Comedievognens forestilling rejser spørgsmål som: Har vi ret til at vælge og skabe vores eget liv? Hvor langt kan vi gå i forsvaret af denne frihed? Hvor går grænsen?

Sceneensemblet Dr. Dante: »The Act«

»The Act« er en komedie, en sprudlende fantasi om en ung dansker. En rejse gennem historien — og drømmene.

Teatret Dragen: »L'Odyssée Illustrée«

Fordringsfulde gudinders elsker, mål for mystiske kvinders begær, kæmper Odysseus ti år for at genfinde Penelope, den eneste, der elsker ham, som han er.

Men Odysseen er også den grundlæggende myte bag moderniteten, anstrengelsen for en civilisation, mod et barbaris obskure kræfter.

Humor, mime, skyggeteater, kæmpemarionetter, naturalistisk spil og fortælleren samler sig i denne varme og sensuelle beretning, hvor Maria Lexa solo udfører den bedrift, det er at give liv til 25 skikkelser fra det episke værk, Odysseen.

Fiolteatret: »Vi elsker dig«

Tilsyneladende lever Maria på 15 i trygge og materielt gode kår under sine forældres altfavnende kærlighed.

Men det er kun en skrøbelig skal.

Til sin dagbog fortæller Maria om forældrenes kærlighed som barnlig og omklamrende, om menneskelige fejltagelser og om et frygteligt overgreb, hendes far begår mod hende i misforstået kærlighed.

En handling, der for alvor kvæster familien og Marias kærlighedsliv.

Staffan Götestams spil fortæller indlevet og nænsomt om det vanskelige emne og om kærlighedens kvaler i familien.

Gadesjakket: »Rødgrød med fløde«

At være fremmed

At være anderledes

At være udenfor

Det er følelser, vi alle oplever på et eller andet tidspunkt.

Mennesket er et flokdyr — vi søger sammen i fællesskaber og har altid en mening og tit fordomme om de andre, om dem, der står udenfor.

»Rødgrød med fløde« er en forestilling over et aktuelt emne. Formen er en slags collage — en buket billeder, hvor stemningen svinger mellem det komiske og det absurde. En tempofyldt farce med et seriøst indhold, hvor intet er fredet — krydret med musik og skøre indfald.

Gruppe 38: »Som en tiger i bur«

Leif Esper Andersens fortælling »Hakkedrenge«, som Gruppe 38 har skabt om til en monolog, handler om Connys far. Connys far er murer og kan lide sit arbejde og elsker sit håndværk. Han bygger huse for folk, og gør det med en tilfredshed, som befordrer hans fornøjelige fløjten.

Men en dag mister han sit arbejde, og så forvandles familien til et arnested for indestængte aggressioner og social opløsning.

På en eller anden måde klarer Conny sig — og det er det, hun gerne vil fortælle i denne 45 minutters intense og medrivende forestilling.

Jomfru Ane Teatret: »I pose og sæk«

»I pose og sæk« er legenden om Désirée Elvira von Gyllenkrona, og vi følger hende, fra hun fødes 16. maj 1910. Hun kom til at føre en omtumlet tilværelse, hvor store og små begivenheder — tragiske, lystige, alvorlige — tegnede hendes bugtede livsbane og befolkede den med levende væsener, to- og firbenede hanner og hunner.

For hvem ville hun være uden sin far — og Thilde med poserne — og David, hendes mand — og barnet Amanda — og Frederik d. 5. Jensen, med hvem hun delte tanker og tandem i 27 år.

Legenden om grevinden, kirkekonen, kattermor'en er måske ikke virkelighed — men den er sandhed, så vidt vi ved.

Teatergruppen Kimbri: »Peer Gynt«

Forestillingen er Kimbri's version af Henrik Ibsens dramatiske digt.

Peer Gynt er en fantast, en eventyrer — en outsider i et samfund, der ikke har plads til anderledes tænkende.

Han søger en sandhed, et indre selv, men magter samtidig ikke at møde virkeligheden, at træffe et valg — at overføre det kraftfulde og eksotiske fra drømmene til sin egen virkelighed.

Med en rig variation i musik, sang og bevægelse er Kimbri's udgave af »Peer Gynt« en farverig, musikalsk og bevægende forestilling.

Teatergruppen Kimbri: »Peer Gynt«

The Last Dane Foundation v. Eri Neja: »Adagio«

I »Adagio« viser Tom Nielsen en meget stramt komponeret serie lysbilleder på et lærred. I det opprojerede billede arbejder Eri Neja med handlinger, der går imod eller med fortællingerne på lærredet.

»Adagio« er en tre-dimensionel tegneserie med lyd i konstant bevægelse.

Teatret Marquez: »Omnibus«

En forrykt mime, hvor det tragiske har det komiske som partner. Vi ser portrætter af tre mennesker, der bevæger sig i den evige strøm til og fra, fra og til. Dagligdags mennesker rammet ind i byens spind.

De mødes og bliver brikker i et dagdrømmesceneri. De vender sig til alle sider, men ser ingen vej ud. De er holdt fast på bagsædet af en tilfældig bus og forlader den kun for at tage den næste.

Tilfældige mennesker i et tilfældigt spil.

Møllen: »Blomster til Algernon«

Hver dag bringer aviserne glædelige buskaber om videnskabens fremskridt. Forsøg med senile rotter har vist, at hjerne-celler fra rottefostre kan helbrede seniliteten og vil snart kunne bruges på mennesker. Kun den etisk/moralske diskussion mangler.

»Blomster til Algernon« er en forestilling, der undersøger individets ret i forhold til kommende samfunds videnskabelige og teknologiske udvikling. Gennem stykkets eneste medvirkende, Charlie, får vi et indblik i, hvordan et andet liv, end det, der er fastsat som normalt, leves. Og et anderledes liv er et liv, der ikke videnskabeligt kan hindres, men et menneske med fuld ret og eksistensværdighed.

Skifteholdet: »Bedstefar er ikke død«

En musikalsk farce for unge og voksne.

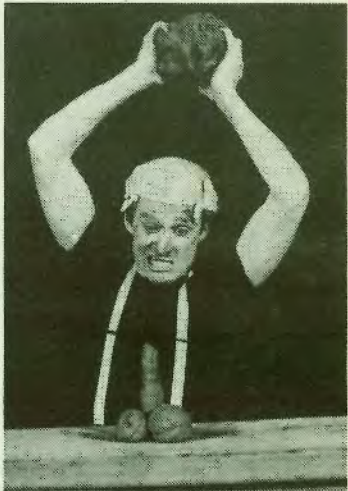
Dette er den smukke, platte, poetiske og morderiske historie om det, forældrene ikke vil høre, det de unge ikke tør tænke, det Poul Schlüter ikke magter, det BZ'erne løb fra.

Og i bedstefars hus er trængslen stor — men hvorfor er det altid de unge, der skal flytte?

Bolignød giver åndenød, generationerne tørner sammen.

Teatret: »Springtime«

Han vil springe
elegant
Sidder fast
i det han husker
fra den gang
og ler
en lille hund i hælene
i himlen
en bedstemor
en barndom
og det er svært at ha'
troen på
før alting springer
i luften.

Teatret Trolldyrke »Manden fra stjernerne«

Hvem er gal i et normalt samfund? Eller omvendt?

»Manden fra stjernerne« er et stykke tankevækkende dramatik — fyldt med visdom og humor, spændende og aldrig kedeligt.

Hvordan modtager en arbejdsplads en tidligere ansat? Hvis han nu f.eks. har haft et sammenbrud? Hvordan glider du selv ind i kliquen efter nogle års fravær?

Gad vide, hvordan Kristus ville blive modtaget på dommedag? Kunne det tænkes, at en eller anden — blot en enkelt — ville råbe: »Korsfæst ham!«?

»Manden fra stjernerne« er underholdende teater, der stiller spørgsmål til os alle.

Turnus: »Dødsflåden«

Harald Müller er den p.t. mest omtalte vesttyske dramatiker, over hele verden står teatre i kø for at få lov til at opføre »Dødsflåden«.

Forfatteren skriver om de store problemer i tiden. »Dødsflåden« er i sin tematik beslægtet med Bond's »Krigsspil« og i sin fantasi med Beckett.

»Dødsflåden« udspilles i fremtiden — men den er en anklage mod nutiden. Stykket viser os fire overlevende efter den store, altødelæggende atomkatastrofe i Rhin-området. På en tømmerflåde er de på vej til Xanten, det eneste ikke-forurenede sted i landet.

Vandrefalken: »Hamlet«

Vandrefalken: »Hamlet«

Hvordan skaber man sig tosset, så det ikke er helt tosset?

Hvordan tager man bukserne af folk, når de går med både livrem og seler?

Hvordan lukker man luften ud af den danske folkesjæl, så alt blir til festfyrværkeri, død og begravelse?

Bare spørg Vandrefalkens groteske, poetiske én-mands-Hamlet, som ingen vil hverken høre eller se, fordi han er ved at rådne op i Danmark.

Vestenvinden: »Historier fra stenørkenen«

Forestillingen er en blanding af sange, digte og prosa, der præsenteres som en række historier, der sætter focus på det fortællende.

Endvidere forsøger stykket at nedbryde rampen mellem skuespiller og publikum og bevare tilskuerens objektivitet, vække til erkendelse, kritik og eftertanke.

En mosaik med tekster af Poul Henningsen og Bertolt Brecht.

Vestenvinden: »Historier fra stenørkenen«

Victoria Teatret: »Før premieren«

Der er en uge til premieren på »Åbent visir« fra 1898 af Emma Gad. Tiden er 1987 på et større teater.

Et par scener er gået i hårdknude. De to skuespillere — Vivi og Bodil — har aftalt en ekstraprøve for at løse problemet.

I løbet af prøven må de gennem private opgør — både i garderoben og på scenen, inden det lykkes dem at få scenerne til at fungere.

Vintapperteatret: »Giro 413«

— En ønskekoncert med muntre toner fra 50'erne.

En rørende og munter aften i mindernes tegn — festlig, folkelig og fornøjelig.

En underfundig parodi på de ukomplicerede 50'ere — ukomplicerede ifølge den tids Giro 413-sange.

Vintapperteatret tilbyder en upolitisk aften helt uden problemer, en musikalsk forestilling i Hugo Øster Bendtsens instruktion.

Program

Det endelige program for 4. gruppeteaterfestival udkommer d. 12. oktober og kan rekvireres hos:

Banden, tlf. 09 13 13 01

og

Teatercentrum, tlf. 01 15 69 00

Generalforsamling

Den årlige generalforsamling i Dansk ASSITEJ blev afholdt i Albertslund d. 4. september i kombination med BTS' Københavnsregions mini-festival. Generalforsamlingen beslut-

tede — efter at have godkendt beretning og regnskab for sæson 86/87 — at forhøje kontingentet i organisationen. Dette skete i fuld enstemmighed og med den begrundelse, at den bedre økonomi, man hermed skaber, vil give Dansk ASSITEJ større arbejdsmuligheder.

Kontingentet er i sæsonen 87/88 1.000,- kr. for A-medlemmer (dvs. professionelle teatre) og 200,- kr. for B-medlemmer, som er enkeltpersoner, mens organisationer, institutioner og amatørteatre (der spiller for børn) skal betale 300 kr.

Arbejdsprogrammet for den nye sæson blev vedtaget — og den aktivitet, der her må påregnes at tage mest tid og flest kræfter (og penge) er naturligvis den nordiske og internationale børneteaterfestival i Odense fra d. 15.-22. maj 1988.

Følgende blev valgt til bestyrelsen:

John Frobøse (B-medlem)
Birthe Niilonen (Møllen)
Anette Nissen (Fiolteatret)
Peter Seligman
(Baggårdsteatret)

Endvidere består bestyrelsen af følgende tre personer, der på sidste generalforsamling blev valgt for en to-årig periode:

Flemming Hansen (Artibus)
Michael Ramløse
(Teatercentrum)
Biba Schwoon (B-medlem)

Efter generalforsamlingen overværede de fremmødte medlemmer forestillingen »Kunju« fra Shanghai — et gæstespil i forbindelse med Albertslund Festuge.

Michael Ramløse

Gjøglerne kommer

Oslo Internasjonale Teater arrangerer sin 6. festival fra 9.-20. september. Blandt de mange deltagende grupper er belgiske og hollandske sat i centrum, men også norske grupper deltager. Blandt navnene er: Studio Hinderik, Feike Boshma, Paul Clark, Needcompany, Collage Dansekompagni, Teater Beljash og Det Lille Musikkteater.

I forbindelse med festivalen afvikles det enpersonsteaterseminar, som blev omtalt i forrige nummer af BTA.

Yderligere oplysninger og information:

O.I.T.
Slemdalsvn. 68
Tlf. 14 56 78

Tittut

Dukketeatret Tittut afholder — i anledning af sit 10-års jubilæum — sin egen festival fra 5.-20. september i Stockholm, hvor de viser fem af deres forestillinger: Sagan om året, Vart ska du gå?, Tuffa Gumman, Följ med till trädgårdslandet og Den vilda bebin.

Yderligere oplysninger:

Dockteatern Titt
Östermalmsgatan 95, 2. tr.
S-114 59 Stockholm
Tlf. 08 63 76 54

22.000 teaterbilletter

Med udsendelsen af en flot og farvelagt brochure har Jomfru Ane Teatret startet den årlige abonnementskampagne for at få solgt de omkring 22.000 teaterbilletter, som teatret råder over i den 21. sæson.

Tre af de ti teaterproduktioner til den stationære scene i Aalborg er børneforestillinger, og det betyder, at ca. 6.000 billetter udbydes til børneteater.

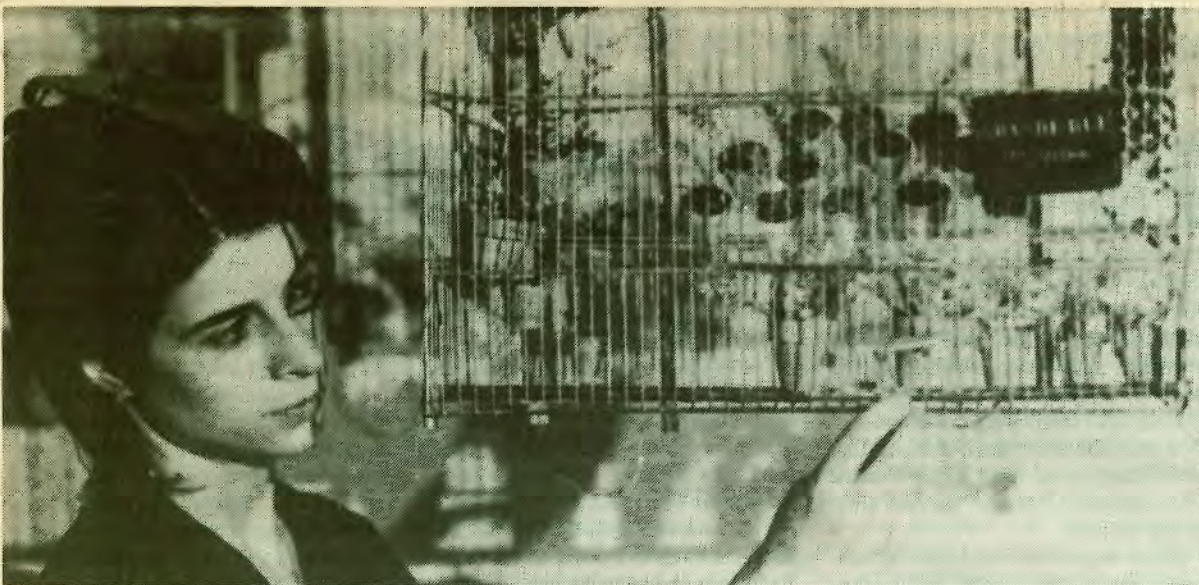
Børns vilkår

Lokalgrupperne i København, Københavns amt og Frederiksberg fra organisationen af samme navn etablerer fra efteråret debataftener, som finder sted på Frøbelseminaret, Grundtvigsvej 11 i København.

Den nærmeste tids emner er 13/10: »Kængurumetoden« (v. sem.lærer Cecilia Virgin), 3/11: »Familien anno 1987« (forskningsleder Per Schulz Jørgensen) og 1/12: »Børnekultur, børnebogen og hvorfor du skal læse højt for dit barn« (forfatter Lisbeth Algreen).

Møderne finder sted kl. 19.30 de pågældende aftener og entreen er så beskeden som kr. 5,- pr. aften.

EN anden SLAGS TEATER

Fra forestillingen »Inter Exter« med Catherine Sombstay fra Compagnie Mediane (Belgien).

Der findes teater, der ikke laves med udgangspunkt i ord, en anden slags teater, hvor oplevelser, billeder og materiale omsættes til en forestilling med en helt anden appel til publikum end den gængse.

Sådan præsenterer den internationale teaterfestival i Hvidovre sig blandt andet. Festivalen finder sted fra 18.-25. september i Hvidovre Medborgerhus, Hvidovrevej 280.

Arrangørerne er Foreningen En anden Slags Teater/Dansk Unima, Bjørneteateret, Paraplyteatret, Dansk Amatør Teater Samvirke og Hvidovre kulturråd.

Festivalen er samtidig en del af Det Fransk-Danske Kulturudvekslingsprogram.

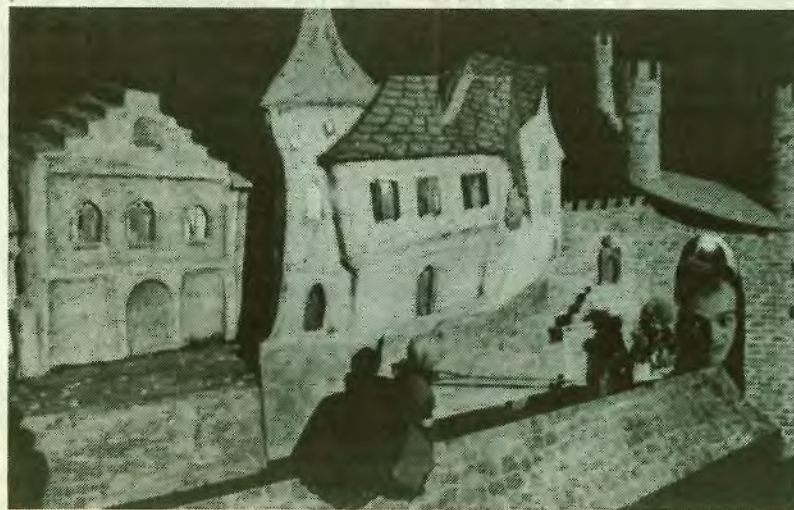
Blandt de internationale grupper fra Europa er Theatre Manarf, Velo Theatre, Bululu (alle Frankrig), Theater Im Wind (Tyskland), Teatro Delle Briciole (Italien), Gare Centrale (Belgien) samt Tea-

træt og Paraplyteatret fra Danmark.

Der er både voksne- og børneforestillinger samt Projekt Workshop (omtalt i forrige nummer af BTA) og udstillinger.

Oplysninger og billetbestilling på festivaltelefonen:
01 49 10 88

Fra forestillingen »L'Accalappiatopi« med Teatro Delle Briciole.

Dramatikerstudio-Århus

Dramatikerstudio-Århus er en forening oprettet den 18/9-1981 af dramaturger, teaterfolk og dramatikere i og omkring Århus. Men Dramatikerstudio kan regne sin historie tilbage til grundlæggelsen i København den 27/11-1976, hvor en række professionelle dramatikere fra Danske Dramatikeres Forbund med Leif Petersen og Kaj Himmelstrup i spidsen stiftede foreningen. I Århus var man i begyndelsen en underafdeling af København, men den 22. august 1985 blev Dramatikerstudio-Århus en selvstændig forening med egen bestyrelse, økonomi og egne vedtægter. Bag oprettelsen i Århus stod bl.a. dramaturgen Christian Ludvigsen og en række dramatikere, bl.a. Svend Åge Madsen, Leif Hjernå, Henning Mortensen m.fl.

Dramatikerstudio — både i Århus og København — har samme hovedformål: At støtte fremkomsten af ny dansk dramatik via støtte til (vordende) dramatikere i form af kurser, manusrespons, foredrag, readings (dvs. oplæsning/prøveforestilling af manus med skuespillere og instruktør), debataftener osv.

København og Århus har med andre ord samme sigte, men Århus har nok arbejdet noget forskelligt fra København — også ud fra det faktum, at Dramatikerstudio-Århus kun har haft ansat en enkelt langtidsledig, hvorimod København gennemgående har haft ansat 8-10 langtidsledige.

Byens Åbne Scene

Dramatikerstudio-Århus har i årenes løb haft bopæl både i Klosterport — hos Århus Teater Akademi — og i Drivremmen i Mejlgade.

I sommeren 1986 flyttede man sammen med Teatersamvirket i Århus og DATS — Østjysk Kreds (Dansk Amatør Teater Samvirke), ind i et tre-etagers bindingsværkshus, der bl.a. tidligere har huset »Svalegangen«.

Dramatikerstudio-Århus råder nu over et hyggeligt kontor og fælles faciliteter sammen med DATS og Teatersamvirket, en scene med plads til 60-70 tilskuere, en foyer til foredrag, kurser, readings, lyrik- og dramaforedrag, og — som noget nyt — teatervarieté.

Værkstedsarbejde og readings

Dramatikerstudio modtager i hver sæson en række meget forskellige manuskripter, som alle får respons fra de fire konsulenter. Nogle manus findes velegnet til readings, og i sæson 1986-87 har man således haft readings med vordende dramatikere og med aktiv medvirken fra tre århusianske teatre: Gruppe 38, Filuren og Victoria Teatret.

Også i den kommende sæson 1987-88 vil der blive arrangeret readings, foredragssække, kurser, lyrik- og dramatikcafé mv. Og alle er velkomne til at deltage i en af skrivegrupperne. En skrivegruppe består normalt af 3-5 personer, der mødes efter behov. Gruppen kan støtte den enkelte skribent og også få hjælp fra Dramatikerstudio-Århus.

Ønsker du at vide mere, så skriv, ring eller kig ind:

Dramatikerstudio-Århus
Byens Åbne Scene
Rosengade 11, 8000 Århus C
Tlf. 06 19 83 20

Den 6. internationale børneteaterfestival i juni i Lyon, Frankrig

Børneteater som ren forretning?

Af CATHRINE POHER
& VIBEKE ILLUM

Arrangøren af Rite/Theatres du Monde siger om denne internationale festival, at det er hensigten at udvide det nutidige børne- og ungdomsteater, som har været meget undervurderet hidtil.

Toneelweggroep Wederzijds fra Holland: »Collection pour une mariée«.

Man ønsker at vise et internationalt udsnit af de mest overraskende og provokerende tendenser i en teaterverden, der er i stadig udvikling. En festival fyldt med ekstraordinære, sjældne og krævende produktioner. En festival hvor franske og udenlandske gæster mødes og udveksler deres tanker og arbejdsprocesser.

Vi tog til Lyon med mange og store forventninger!

ASSITEJ-gæster fra 35 lande

Ialt 17 forskellige forestillinger var præsenteret, en del franske, en fra Belgien, Canada, Cuba, Spa-

nisk set, men uden entusiasme, uden humor og uden målrettethed. Som publikum var det ofte frustrerende og fremmedgørende oplevelser, og indholdsmæssigt var det gammeldags og moralsk. Forestillingerne var ikke befordrende for noget som helst, man gik træet, deprimeret og uoplagt derfra.

Generelt kan det teater, vi så, sammenlignes med det børneteater, der engang imellem bliver lavet på vore etablerede scener, endog ofte mere uprofessionelt.

Festivalen var besøgt af ASSITEJ-gæster fra 35 lande. For os var det nok det mest spændende ved festivalen at snakke med mange udenlandske repræsentanter for børneteater og opleve en fælles frustration over det teater, vi så i Lyon, og en fælles drøm om at lave teater, der på alle måder er tættere på børnene.

To kvalitetsforestillinger

De to eneste forestillinger, der værd at omtale, er en hollandsk gruppe *Toneelweggroep Wederzijds*, der lavede en serie tableauer uden rigtigt indhold, men med lune og humor. Deres form er tæt på en »værkstedsform« med meget musik og bevægelse. Det var befriende at se noget uden tung teknik og med gode skuespillerpræstationer. Og det italienske *Teatro*

dei Piccoli Principi med »Narcisse, mon ami«, som er en meget æstetisk men også menneskelig forestilling om en opdagelse af sig selv og en leg med sig selv i spejlet. Spilleren har arbejdet så meget ud fra sig selv, at man som publikum kan genkende sine egne barndomshemmeligheder. Det er revolutio-

Teatro dei Piccoli Principi fra Italien: »Narcisse, mon ami«.

nerende, at børn og voksne kan få en fælles oplevelse af noget, vi ellers hemmeligholder for hinanden.

En flot præstation med præcise udtryk og et fint følelsesregister. Den eneste forestilling, der efter vores mening lever op til festivalens hensigter.

Vi kommer hjem med den overbe-

visning, at vores form for børneteater med den intime kontakt er rigtig. Og mange udenlandske repræsentanter fra ASSITEJ er enige med os. Sammen med dem har vi spurgt os selv: Hvorfor folk, som ikke er interesseret i børn, laver børneteater? Er det mon for at skabe sig et større marked? Er det ikke

farligt for det kunstneriske niveau og etikken, at børneteater bliver et så stort salgsapparat, ren forretning? Hvorfor gør så få grupper sig klart, hvad de gerne vil fortælle og til hvem? □

Cathrine Poher, Børneteateret og Vibeke Illum, Møllen og Dansk ASSITEJ.

Den 9. Internationale Teaterfestival for børn og unge den 23. til 31. maj 1987 i Torino, Italien

Edderkoppen gik rent ind

Af HANS NØRREGAARD

En søndag nat sidst i maj startede Kaskadeteatret fra Voervadsbro med to fuldtlæssede teaterbusser for at køre til Torino i Italien. Efter 22 timers kørsel trillede vi ind i et inferno af en by. Varme, stemning og sydlandsk idyl. Den »9. Festa Internazionale di Teatro Ragazzi & Giovanni« tog sin begyndelse. Teatergrupper fra Sverige, Tyskland, Kina, Australien, Italien og så *Kaskadeteatret* fra Danmark var inviteret af *Teatro Stabile* fra Torino.

Kaskadeteatrets deltagelse var finansieret på den måde, at arrangørerne i Italien betalte 4 mio. lire (ca. 25.000 kroner) og det danske kulturministerium betalte et tilskud på 10.000 kr. til rejseomkostningerne.

Gensidig invitation

Tirsdag morgen mødtes de deltagende teatergrupper ved floden Po, der løber tværs gennem Torino, og ved bredden havde *Teatro Stabile* opstillet nogle store telte, hvor den italienske frokost med tre retter serveredes ganske gratis. Herefter var der udlevering af adgangstegn, programmer mv.

Åbningsforestillingen kunne vi desværre ikke nå at se, men det var en kinesisk akrobattrup, der iøvrigt lige havde været i Danmark på turné. Eftermiddagen bød på en forestilling af *Friteatern* fra Stock-

holm med den italienske titel »Ragazzi se vi rompo, Ditemelo«. En forestilling for mellemgruppen med to elegante klownemusikanter og en rengøringskone, hvor »plottet« er, at hun blander sig i deres koncert. De slutter naturligvis med at spille sammen alle tre. Et tema, der er set så ofte før, men flot og professionelt teater.

Om aftenen var vi på et lille teater, hvor vi så den italienske gruppe *La Baracca* fra Bologna. Vi forstod naturligvis ikke meget af ordene, men det var tydeligt for os, at stykket var som at se dansk børneteater i den spæde start for snart 20 år siden. *La Baracca* er iøvrigt det største og økonomisk bedst støttede børneteater i Italien.

Det er sådan, at på de festivaler, der foregår rundt om i Italien, inviterer grupperne hinanden på skift. I dette tilfælde var *La Baracca* inviteret til Torino, og *Teatro Stabile* kommer så til gengæld med på *La Baraccas* festival. Denne ordning kan have sine fordele for teatergrupperne, men så sandelig ikke altid for publikum ...

Teater og fodbold

Onsdag var det så

Kaskadeteatrets tur. Kl. 10 mødte vi op på den skole, hvor vi skulle vore tre opførelser af »Edderkoppen« (*Il Ragno*).

Man skal vænne sig lidt til de italienske tilstande; man skal nødtigt lave i dag, hvad man kan udsætte til i morgen. Det var faktisk helt afstressende.

Efter nogen ventetid blev vi lukket ind på skolen, hvor tre teknikere fra *Teatro Stabile* stod klar med lysudstyret. Vi havde på forhånd aftalt at lade vores eget blive hjemme for at undgå diverse problemer med ledninger, stik, strøm, osv.

Mens vi stillede op, myldrede det ind med børn i alle aldre — nysgerige og spørgende. Da det kun er Claus fra vores teater, der kan tale italiensk, måtte vi bruge andre metoder. Hvad er vel bedre end at

sige: Laudrup, Elkjær, Berggren, nej vel, og så forstod vi hinanden.

Da vi vidste, at vores forestilling om aftenen primært var for et publikum af inviterede teaterfolk, bad vi ungerne sprede rygten i kvarteret i håb om, at der dog ville komme et par børn. Kl. 21 væltede der så 25 af kvarteret »rødder« ind i den i forvejen fyldte sal. Vi var naturligvis spændte på, hvordan forestillingen ville fungere i det fremmede, for der forekommer en del ordi visse passage. Vi havde derfor lavet en lille introduktion på italiensk, som Claus læste op.

Når stemningen er i orden ...

Så skete der det utrolige. Den stemning, man straks fornemmer som en ny og uventet oplevelse. De klapsalver, der kom på tidspunkter, vi aldrig havde oplevet før. Disse ting gjorde, at vi i kulissen godt var klar over, at det ikke kunne gå helt galt, og det gjorde det sandelig heller ikke. Der var mange fremkaldelser efter forestillingen, mange autografer skulle skrives, og mange samtaler føres med teaterfolk, arrangører og ikke mindst

børnene fra kvarteret. Så det var med en god fornemmelse, vi kunne krybe tidligt til køjs.

Torsdag aften så vi igen *Friteatern*. Denne gang med en ungdomsforestilling »Brev til Villovågen«; en psykologisk thriller. Det var en flot, velfungerende og ikke mindst meget stærk forestilling. Det var derfor et stort antikklimaks bagefter at se det tyske landsteater *Wurtemberg Hohenzollen Tübingen* spille en forestilling »Schule mit Clowns«!

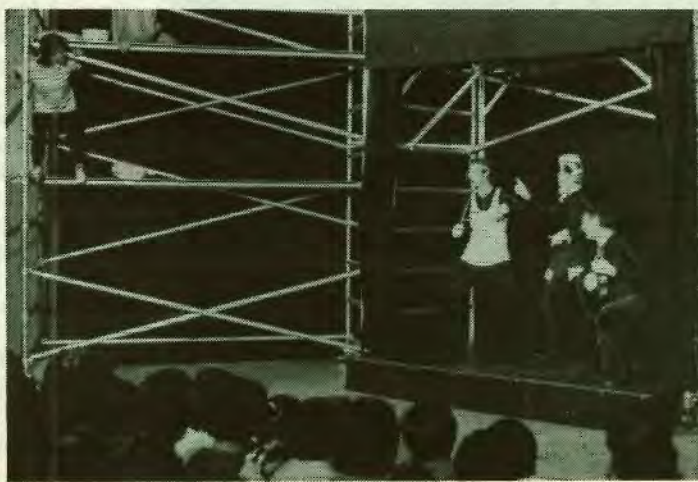
Festivalens bedste forestilling

Fredag aften så vi værtsteatret *Teatro Stabile* med en ungdoms/voksenforestilling »Le Sedie« (*Stolene*) af Eugene Ionesco. Det blev et meget smukt, poetisk og varmt højdepunkt på den del af festivalen, som vi havde mulighed for at overvære, inden vi satte kursen nordpå.

Ved afrejsen lørdag fik vi ud over en række små gaver også overrakt en plakette med »nøglen til Torino«. Vi fik samtidig at vide, at vores forestilling »Edderkoppen« var blevet udnævnt til festivalens bedste.

Det var med højt humør vi styrede over Alperne, hvor sneen endnu lå, med tanken om, at vi danskere måske ikke er så tossede til at lave børneteater af god kvalitet. □

Hans Nørregaard, skuespiller.

Michael Ramløse var gæst ved britisk ASSITEJ's sommerfestival i London.

Af MICHAEL RAMLØSE

I dagene 7.-12. juli 1987 afholdt britisk ASSITEJ sin første internationale børneteaterfestival »Take Off 87« i Hammersmith i London.

Festivalen gennemførtes på et absolut minimumsbudget, hvor teatrene bl.a. bidrog ved at spille gratis.

Der har aldrig tidligere været afholdt en international børneteaterfestival i Storbritannien — og det ønskede man at råde bog på. »Take Off 87« betragtes af britisk ASSITEJ som en spæd start på en ny tradition, og man er allerede i gang med at skaffe midler til afholdelse af en festival næste år.

Den internationale deltagelse i festivalen var — af de nævnte økonomiske grunde — sporadisk og tilfældig, idet man var henvist til at lade grupper, der i forvejen befandt sig i Storbritannien, spille på festivalen — og spille gratis. Man måtte med andre ord tage, hvad man kunne få, hvilket tydeligt mærkedes på de ikke-britiske forestillinger.

Anmassende usmagelighed

Der var på alle måder en klar kvalitetsforskel mellem de britiske deltagere og de udenlandske teatergrupper. Værst var *Parachute Puppet Theatre* fra Holland med et Mester Jakel-stykke »Punk and Judy«, hvor Mester Jakel var blevet punker og af en eller anden uransagelig grund skyllede sit nyfødte barn ud i toilettet i starten af forestillingen. Og så hørte man ellers ikke mere til barnet, før det

til sidst — af lige så uransagelige årsager — dukkede op igen fra kloakkens dyb. Det vil føre alt for vidt at beskrive handlingsgangen i dette gennemført tåbelige og usmagelige stykke, som desværre var festivalens åbningsforestilling — hvilket arrangørerne (der ikke havde set forestillingen i forvejen) beklagede dybt.

Det eneste positive, der kan siges om »Punk and Judy« er, at det fik en del af os til at reflektere over, hvor anmassende en kunstart, teater egentlig er: Vi tvinger os ind på folk, på deres tanker og følelser; vi kræver at de lytter til os, ser på os og tager os alvorligt. Den eneste undskyldning og grund, vi med nogen rimelighed kan have for det, må være, at vi fanden-galeme har noget *vigtigt* at fortælle — ellers var det bedre at lade være. *Parachute Puppet Theatre* var et lysende eksempel på foragt for publikum, foragt for børnene og foragt for teatret.

Tema-seminar

De to andre internationale indslag var den svenske mimegruppe *Rainbow* med en temmelig ked-sommelig forestilling, »A Tale of Two Frogs«, og den australske gruppe *Stanley Street Theatre* med »Busted«, en to-personers forestilling om unges problemer — af den slags Skifteholdet kunne masseproducere for 10-12 år siden.

Festivalen og det tilknyttede mini-seminar var ligeledes britisk ASSITEJ's første bidrag til diskussionen om ASSITEJ's tre-års tema: *På hvilken måde kan teater for børn og unge bidrage til udviklingen af etnisk, kulturel og personlig identitet.*

Spørgsmålet om etnicitet, multikulturalisme og race spiller en stor rolle i det britiske børneteaterbillede (hvilket naturligvis ikke er så mærkeligt).

To forestillinger omhandlede di-

rekte ASSITEJ-temaet, nemlig *Quicksilver Theatre Company's* »Beulah's Box« og *Theatre Centre's* »Laughter From the Other Side«.

Ligeværdighed

I »Beulah's Box« (5-9 år) har professor Q låst alle verdens sprog og kulturer inde i en æske, som Beulah har fået besked på at holde sig fra. Men en dag banker de inde i æsken og vil ud, og Beulah overvinder til sidst sin frygt for den tyranniske Q og åbner æsken, hvor hun møder en ny og spændende verden. Hun må lære nye sprog for at lege med sine nye kammerater, hun må lære nye, spændende skikke osv. — og sammen med sine nye venner får hun til sidst gjort op med den imperialistiske professor Q. Det er en meget velspillet — omend lidt lang — forestilling, og det medlevende publikum hjalp entusiastisk den frygtssomme, indelukkede Beulah frem til nye, varme oplevelser med de forskellige kulturers forskellighed, men ligeværdige værdier.

»Laughter From The Other Side« skildrer venskabet mellem en engelsk og en asiatisk dreng. De vokser op side om side i Malaysia; men en dag — da de er 14 år — skal den engelske dreng, som er søn af direktøren i et stort britisk firma, der arbejder i Malaysia — tilbage til England. De to drenge sværger ved afskeden, at deres venskab vil holde evigt, osse selvom den anden er på »the other side«. Ved afskeden skriver de begge deres største ønske på en seddel, som de lægger i en lille æske, som de begraver.

Man følger nu deres udvikling hver for sig. Den malaysiske dreng vokser op til sult, fattigdom, tilfældigt og hårdt arbejde under den brændende sol med europæere som slavepiskere. Den engelske dreng vokser op til en højuddannelse, rigdom og position. Og bliver som ingeniør i sin fars firma sendt til Malaysia for at forestå et vejbyg-

ningsprojekt.

Her mødes de to barndomsvenner igen: Den ene som øverste chef for byggeriet, den anden som underste arbejder. De graver deres æske op, og englænderen læser hvad han skrev 20 år tidligere: Jeg ønsker, at jeg aldrig vil blive som min far og bestemme over andre folkeslag.

Det lyder måske temmelig enkelt og banalt, men forestillingen er i virkeligheden kompliceret og rigt facetteret, meget smuk i sin konstruktion og meget tæt og varm i sit spil. Dens klare budskab er, at man selv vælger, om man vil være undertrykket eller ligemand.

Didaktisk teater

I begge forestillinger — og i flere andre i øvrigt — mærkes (naturligvis) *Theatre in Education*-stilen. De fleste forestillinger er nok lidt mere didaktiske — og for nogens vedkommende spækket med realoplysninger — end vi kender til det fra Danmark. De er som regel produceret med henblik på et helt undervisningsforløb, hvor forestillingen kun er en enkelt — men selvstændig del. Der findes skolemateriale til de fleste forestillinger, ligesom langt de fleste teatergrupper arbejder videre med eleverne i en eller to dage efter forestillingen.

Af øvrige bemærkelsesværdige forestillinger bør nævnes *Soapbox Theatre Company's* »Playmates« (3-5 år) om to pigers venskab og fælles fantasi-legekammerat, tigreren Stomper. En meget velspillet og charmerende forestilling, som børnehavepublikummet levede entusiastisk med i.

I en helt anden stil bevæger *All Day Suckers* sig med deres vanvittige tomands komedie »Frank and Stein« om en filmoptagelse af Frankensteins monster. I en afsindig, tempofyldt forestilling, i en

blanding af Chaplin, Monty Python og Dario Fo, spiller de to skuespillere samtlige roller i filmen, instruktøren, kulisserne, lydeffekterne, uvejret osv. Der er ingen dybere mening i »Frank and Stein« — det er en eminent opvisning af teknisk kunnen og meget, meget underholdende britisk humor.

Dominerende kultur

Af alle de forestillinger, jeg så på festivalen, var »Flags And Bandages« med *Leeds Playhouse Theatre in Education* nok den bedste. Stykket handlede om Krim-krigen og om de kvinder, der i Florence Nightingales fodspor drog ud for at pleje og hjælpe de sårede soldater. Det handler om krigens meningsløshed, om hverdagens helte, om klasseforskelle og national chauvinisme.

Og der spilles fremragende og med stor nerve hele vejen igennem, og den valgte episke stil — med raffineret flash-back teknik — har man udnyttet fuldt ud, f.eks. ved at lade en hvid kvinde spille en sort kvinde, en sort mand en hvid kvinde, en indisk kvinde en engelsk overklassefrue osv.

Det tilknyttede seminar om ASSITEJ-temaet drejede sig især om, hvordan en dominerende kultur (i dette tilfælde den engelske) altid synes at betragte minoritetskulturer (eller u-engelske kulturer) som et laverestående trin på udviklingsstigen og ikke som en ligeværdig — men anderledes — kultur.

Dette blev belyst fra bl.a. afrikansk og walisisk side — og en af foredragsholderne sluttede sit indlæg med følgende citat, som osse skal afslutte denne artikel. En journalist spurgte engang Mahatma Gandhi: »What do you think of western civilisation, Mr. Gandhi? The Mahatma answered: I think it would be a very good idea.« □

Levende, inspirerende og kunstnerisk forsvarlig

Den regnfulde sommer har kulturpolitisk set ikke været uinteressant. Der har været adskillige udfordringer til at diskutere kulturpolitik, også børnekulturpolitik. Tidligt på sommeren kom den danske udgave af Neil Postmans pessimistiske og reaktionære bog »Når barndommen forsvinder«. Siden kom Politikens hede debat om børnebøger, som på mange måder ligner den aktuelle debat om børneteateret. Og gennem hele sommeren er der, med udgangspunkt i Kultureksportudvalgets betænkning og en konference i Aalborg, blevet snakket om sponsoring af »kunst og kultur«. Og selv om sponsoringen måske ikke direkte har noget at gøre med børnekulturen, så kan det syn på kulturpolitik, som ligger bag de borgerlige politikeres interesse for sponsoring, nemt få en stor betydning for børnekulturområdet.

Pessimistisk og reaktionær

Når jeg kalder Neil Postman for pessimistisk og reaktionær, skyldes det ikke, at jeg finder hans bog dårlig. Tværtimod er den fængslende læsning, og den indeholder vigtige påstande og påvisninger, som ingen kan vise fra sig uden videre. Postman mener, at TV er ved at stjæle barndommen fra børnene og modenheden fra de voksne. Vi bevæger os hen imod en tid, hvor alle — fra mindreårige til oldinge — vil lalle rundt med samme overfladiske indsigt i alle emner, med manglende evne til at skelne fantasi fra virkelighed, og med reaktioner, der ikke hviler på en kombination af fornuft, ræsonnement og følelse, men kun på følelse.

Beviserne på, at skellet mellem børn og voksne forsvinder, finder han mange steder; de to grupper klæder sig næsten ens, deres sprog er det samme (og råt og forenklet efter Postmans mening), børnelegene er væk fra bybilledet og erstattet af konkurrencebetonet sport, børnekriminaliteten stiger og når længere ned i aldersklasserne etc.

Børnene bliver en gruppe, der ikke længere nyder de voksnes beskyttelse, og fordi de oplever alle verdens grusomheder, vold, terror,

henrettelser side om side med krimier og en hel masse underholdning, mister de deres undren og nysgerrighed og bliver kyniske og kolde.

Mange af de ting, som Postman peger på, kender vi jo meget godt, og det er en mulighed, at de vil træde tydeligere frem, efterhånden som vi overvældes af lige så mange TV-kanaler som de amerikanere, som Postman beskriver. Men det pessimistiske ligger ikke bare i det billede, han ridser op, men også i, at han er tom for løsningsmuligheder. Det er han, fordi det barndomsbillede, som han ser forsvinde, med forældreautoritet og en vis grad af holden-børn-hen i en lukket og beskyttet verden, ikke findes mere og heller ikke skal genoplives. Og det reaktionære ligger i, at han finder hele forklaringen på barndommens elendighed i TV. Han forklarer ikke børnelegenes forsvinden med, at samfundet sætter langt mere pris på at skabe plads for biler end for børn. Han tænker ikke på muligheden for at give forældrene bedre vilkår, så de kan få flere kræfter og mere tid til at være sammen med deres børn — i stedet for at henvise børnene og sig selv til sløv fjernsynsskiggen i tiden mellem opvask og sengetid. Han tænker næppe på, at en anden by- og institutionsplanlægning kunne skabe langt bedre muligheder for børn, end de har i de fleste af de byer, vi kender i dag.

Stene for brød

Børnebogsdebatten i Politiken kom sig måske af, at den nye litteraturredaktør, John Chr. Jørgensen, var fortvivlet over at se, hvor mange børnebøger der kom til redaktionen. Derudover vel også i hans interesse for at få sat nogle ting til debat — og det var fint, at det blev nogle ting om børn. Udgangspunktet var så, at der kommer en frygtelig masse børnebøger, og skal man tro mange af debattens indlæg, så er bøgerne for hurtigt skrevet, de er sprogligt og fantasimæssigt fattige, de indeholder hurtige budskaber, tom spænding etc. Mange af debattens deltagere har kastet sig over børnebibliotekarernes og udnævnt dem til syndebugke: de køber ind uden

kvalitetssans, æder det hele råt, og da bibliotekerne er de store bogkøbere, så er bibliotekarerne altså grunden til, at bøgerne bliver ved med at udkomme.

Dette referat af debatten er ikke retfærdigt, det er ensidigt, men det er sådan debatten vil blive brugt af de politikere og andet godtfolk, som ikke ser behovet for at fremme og støtte børnelitteraturen. Og det er i hvert fald iøjnefaldende, at der har været meget få konstruktive indlæg i debatten og få rigtige forsøg på at pejle sig ind på den virkelige baggrund for miseren. Det er rigtigt, at der udkommer rigeligt med børnebøger, og at der er en del ligegyldige bøger imellem. Men det er ikke rigtigt, at det meste er noget skidt. Og det er urimeligt at lade børnebibliotekarerne bære skylden. Bibliotekernes økonomiske neddrøsling betyder tværtimod, at bibliotekarerne må være restriktive i deres indkøb — derfor kan de godt af og til komme til at købe noget lidt mindre fremragende, for det kniber også med tid til at vælge ud og vælge rigtigt fra. Det konstruktive ville være at sikre bibliotekerne bedre økonomi og give børnebibliotekerne, der jo er med til at lægge grunden for fremtidens kultur- og litteraturbrugere, højeste prioritet. Derudover at give børnebogsforfatterne bedre muligheder økonomisk og arbejdsmæssigt, lave en kunstfondafdeling for børnelitteratur med arbejdslegater og stipendier, give støtte til oversættelser af kvalitetslitteratur, præmiere særlige eksperimenter etc., etc. Alt det kunne højne kvaliteten generelt og måske også være et bedre modspil til den kommercielt fremstillede seriebog mv., som børnebogsmarkedet i dag har svært ved at udkonkurrere tilstrækkelig slagkraftigt.

Guld fra erhvervslivet

Sponsordebatten har vist, at der hos mange politikere er en overbevisning om, at der, som den konservative Per Stig Møller siger, »skal være flere veje«, og at en af disse veje skal brolægges med guld fra erhvervslivet. Erhvervslivet ser desuden en mulighed for at få et smukkere »image« ved at støtte kunst og kultur — dog helst med

skattefradrag. Kulturministeren og hans venner forsikrer, at der ikke skal skæres ned på de statslige og kommunale kulturpenge — og det kan man så vælge at tro på eller ej. Sponsoringen skulle altså efter deres opfattelse kun blive et ekstra tilskud. *Jatak.* Et tilskud til de kulturudtryk, som jo i forvejen har den største interesse hos de borgerlige: Det reklamefinansierede TV2, det flotte og mondæne, musical'en og de etablerede kunststillinger. De ting skal nok være der, men som alternativer ønsker nogle af os et stærkere og langt mere folkeligt kulturtilbud, bl.a. et langt bedre børnekulturtilbud end det, som vi hidtil har måttet slås for blot at holde oven vande.

Børnekulturen vil efter min mening ikke kunne undgå at komme til at lide under en udvikling, der sætter alt det mest voksne, det blankeste og mindst forstyrrende i centrum. Mennesker vænnes nemlig til at hente deres kulturoplevelser — deres underholdning — fra det kommercielle og det erhvervslivs- eller politisk yndede halvkommercielle på den måde, og så bliver det uendelig let at forlange, at børnekulturen også skal være kommerciel eller halvkommerciel — »det synes børnene jo også bedst om« — og hvorfor så støtte det mere beskedne, det mere ægte og kunstnerisk anderledes for børn? Det er vældig vigtigt at råbe op og råbe højt imod den udvikling, der er ved at ske med folks, også kunstneres opfattelse af sponsoring som »naturlig« og »uskadelig« eller »eneste udvej«. Men det skal være nu, der råbes, for ellers kommer børnene og børnenes fortalere hurtigt til at sidde tilbage med en masse uopfyldte behov og ønsker, der får påhængt plakaten romantisk, ude af trit med tiden og i det hele taget fjernt fra interessesfæren.

Hvorfor er børnekultur vigtig?

Jeg ved godt, at jeg ikke har

begrundet, hvorfor jeg finder børnekultur vigtig, og hvorfor jeg mener, at børnekulturpolitik drejer sig om at give børnene mulighed for oplevelser på et levende, inspirerende og kunstnerisk forsvarligt plan. Men er det da nødvendigt at sige, at der foregår en kamp omkring os og i os — en kamp om menneskers bevidsthed? Og at den kamp også udkæmpes inden for kulturpolitikken? At det ikke er ligegyldigt for børn og voksne, hvad de ser, hører, læser, er med til selv at skabe? Bevidstheden om verdens sammenhæng, om egne og andres kræfter, om ondt og godt, had og kærlighed, krig og fred udvikles også af de oplevelser, som giver næring til fantasi og følelser, som giver indsigt, og det er de oplevelser, børnekulturpolitikken skal give rum for.

BTS' formand har sagt om børneteateret, at det skal skabes ud fra erkendelsen af, at 1. børn er mennesker, 2. vi skal være med til at sikre freden i verden, 3. vi skal have flere penge, 4. den borgerlige regering skal væk. Alt det gælder som forudsætninger for al børnekultur. Dertil kommer så de omprioriteringer, der kunne ligge i at give mest og meget mere til de børn, der ingenting har, nemlig de børn, der bor dårligst, har de dårligste familiemæssige vilkår og — næsten som en selvfølge — i vort samfund — de dårligste muligheder for leg, idræt, børneteater, bibliotek, musik, børnefilm mv.

PS. Teaterlovrevisionen, var der vel nogen, der sagde? Ja, den burde resultere i, at 25% af midlerne gik til børneteater, at teaterfolket fik større sikkerhed og bedre uddannelsesmuligheder, at eksperimenter blev støttet særligt, at der blev åbnet for at stærkt samarbejde mellem skuespillere, forfattere, andre scenearbejdere og børnepublikummet, og at hver kommune skulle tilbyde et fast antal forestillinger pr. barn årligt. □

Af Ingerlise Koefoed, MF for SF. Formand for Folketingets kulturudvalg. Et bud på børnekulturens udvikling — med udgangspunkt i bogen »Når barndommen forsvinder« af Neil Postman.

Opstillingstid: 30 min.
Tekniske krav: Dagslys
Forfatter: Hans Bay
Instruktør: Kulturfabrikken
Scenografi: Gitte Kath

Kulturfabrikken: »Gadens børn« (foto: Jan Munkholm)

Medvirkende: 2 skuespillere fra Kulturfabrikken
Pris: Kr. 2.200, incl. moms
Forestillingen er refusionsberettiget.

Madsens Album

Knoldevej 1
8280 Trige
Tlf. 06 23 00 64

Teatret Madsens Album er flyttet til ovenstående adresse, men kan fortsat kontaktes ved Scene 7 (06 24 04 88).

SIBIL FRA SIBIDIL

I forhold til Den røde Brochure har forestillingen følgende ændringer:
Aldersgruppe: 7-13 år
Tilskuerantal: Max. 140
Turneperiode: Fra 10. oktober og frem
Varighed: 60 min.
Se iverigt Den røde Brochure s. 187.

TEATERFORLØB

Fra og med oktober tages successen med teaterforløb op igen. Nærmere beskrivelse kan rekvireres.

Teatergruppen Masken

Skolegade 16
4800 Nykøbing F
Tlf. 03 85 78 81

DA SOLEN SKULLE SÆLGES

Forestillingen har nogle få ændringer i forhold til Den røde Brochure:

Madsens Album: »Sibil fra Sibidil«

Skab Teater

Ringgade 153
6400 Sønderborg
Tlf. 04 43 06 08

Skab Teater er rejst til Nicaragua, men er igen spilleklar fra september 88. Og siger på forhånd tak for tålmodigheden

Teater i Kufferten

Randerupvej 116, Mjolden
6780 Skærbæk
Tlf. 04 75 45 46

MUSIKUFFERTEN

For den vågne læser er der en lille spidsfindighed i udeladelsen af K'et i titlen, så der står MUSIKUFFERTEN, men for den skimmende læser kan der nemt læses MUSIK I KUFFERTEN — begge dele viser sig at være lige rigtigt, for det er en musikuffert, og der er en mus i kuffert — og deraf kommer konflikten.

Musik Victor Victoria G. Rasmussen har lige været på MUSEU(H)M hos ostedhandler DAN BO NORDSTJERNE, som har en udstilling af mange fine, gamle oste. Victor har både set og spist grundigt på udstillinger og kommer nu hjem, lige til Teater i Kufferten skal starte sin forestilling. — Han er træt og vil meget gerne hvile, og i alle tilfælde være fri for enhver form for musikudfoldelse.

Victor bor i Thorkilds musikuffert, men når han som nu skal bruge den, flytter Victor over i violinkassen — da Thorkild ikke tager hensyn til Victors ønske om fred og ro, trapper situationen op, og der blir sat fælder osv. — men det ender dog i harmonisk samdrægtighed, og sammen laver de slutnummeret på koncerten, som Thorkild ville have lavet, men som delvis blev ødelagt af Victor i violinkassen. — Man kan selv slutte sig til, hvad han mon har lavet der.

Turnéperiode: ult. september — med. december 87 og ult. januar — ult. marts 88

Medvirkende: Ellen Bache og Mogens Sørensen

Se iverigt Den røde Brochure s. 181.

Teater Papinak

Classensgade 27 st.
2100 København Ø
Tlf. 01 26 54 98

OK

Forestillingen »OK« omtalt i Den røde Brochure er desværre udgået. I stedet kan monologen »Om tobakens Skadlighed« (på svensk) af Anton Tjechov tilbydes gymnasier, højskoler mv., dvs. unge og voksne.

Ring til teatret for nærmere oplysninger — men vær vaks; Papinak er hele foråret 88 engageret i Sverige!

Rivegildet flytter

Musikteatergruppen Rivegildet får ny adresse og telefonnummer pr. 26. september:

Snåstrup Mølle
Silkeborgvej 932
8620 Brabrand
Tlf. 06 94 12 05

NYE BØGER

Den regionale kulturformidling

Amtsrådsforeningen i Danmark har udsendt en instruktiv bog, hvori amternes kulturopgaver gennemgås. Der er foretaget en opdeling i teater, musik, museer osv., og man har ladet otte »kulturpersonligheder« give hver deres bud på, hvad der er behov for. Beskrivelserne af amternes kulturelle indsats og mulige kommende trends følges op af en helt opdateret samling af love og bekendtgørelser om kulturlivet. Det er således en nyttig håndbog.

Amterne og kulturen. 160 sider, kr. 92. Bestilles i Amtsrådsforeningen (Landemærket 10, 1119 Kbh. K, tlf. 01 91 21 61).

Børn på museer

Kulturministeriets Arbejdsgruppe om Børn og Kultur er udgiver af en bog om børns forhold til museer. Der refereres til en spørgeskema-undersøgelse om museers samlinger for børn, om specielle børnevenlige arrangementer mv., hvorefter der til sidst gøres status over museumsformidlingen. Der er bud på en bedre formidling, og så konstateres det, at der iverigt heller ikke er tænkt på børn i den nye museumslov!

Børn på museer. Af Charlotte Bøgh.

Forfatter: Kent Ibsen Andersen
Premiere: 1. september. Spilles resten af sæsonen
Aldersgruppe: 1½-4 årige eller 3-7 årige (udvidet form)
Priser mv.: Se Den røde Brochure s. 239.

Teaterklanen

Blegdamsvej 24, o.g.
2200 København N
Tlf. 01 35 43 83

DRÅBELINE

»Solen,« sagde bedstefar, »den skinner så man kan se til Verdens ende.«

»Hvor smukt,« sagde Dråbeline.

»Nå!« sagde Dråbelane.

Dråber er hurtige, nogle er grå, andre er klare, de fleste er blå.

Hvis det ikke havde været for denne dråbe,

tudsen mødte i sin måben, ville mosekonen være blevet til en sky

hvis ikke Dråbeline havde mødt en Børge Bly

»Nu bliver du beskidt,« sagde Kvikke Silver i sin pyt.

»Av mit øje, hvor du dog tramper hårdt.«

»Fører du mig bort til solen måske.«

»Næ ..., nu får du at se.«

Aldersgruppe: 3-10 år

Tilskuerantal: Max. 100

Turneperiode: Efteråret 1987

Pris: 5.400, incl. moms

Varighed: Ca. 1 time

Opstillingstid: 3 timer

Spilleareal: ca. 8x8 m

Mærklægning påkrævet.

Instruktion: Lisbeth Thøgersen

Scenografi: Troels Kirk Ejsing

Medvirkende: Torsten Bjerre Andersen, Bo Carlsson, Susanne Ditlevsen,

Tina Grønnebak, Angela Jørgensen, Elisabeth Mathiesen, Troels Kirk

Eising, Marianne Nielsen, Lars Kurt Nielsen, Camilla Buttingsrud.

Her ses Teater

Rubrikken »Her ses Teater« udgår med dette nummer af BTA, idet den i sin nuværende udformning kun giver et sporadisk billede af diverse teateraktiviteter, afhængigt af de »vilkårligt« indsendte oplysninger. I stedet vil der fremover være en oversigt over aktiviteterne på de små, stationære scener samt diverse gæstespil, festivaler mm. af teatermæssig interesse. Red.

Albertslund

Albertslundhuset
Bibliotekstorvet 1-3
Bill. tlf. 02 64 15 19
(Albertslundhuset)

Bedstefar er ikke død
Teatergruppen Skifeholdet
14 år og opefter
20. oktober kl. 20

Albertslundhuset
Bibliotekstorvet 1-3
Bill. tlf. 02 64 00 98 (10-15) Turnus

Snedronningen
Turnus
Fra 6 år
27. november — 31. januar kl. 10 (fre. kl. 19.30, lø.-søn. kl. 15).

Allerød

Dr. Dante
Fritz Hansensvej 23
Bill. tlf. 02 27 21 31 (14-18)

The Act
Dr. Dante
15 år og opefter
22.-29. oktober og 4.-21. november, tirs.-søn. kl. 20 (ikke mandag).

Ballerup

Ballerup Bio, Ballerupcentret
Arr.: TEMA
Vi elsker dig
Fiolteatret
15 år og op
Søndag d. 15. november kl. 20

Brande

Brande Bibliotek, Centerparken
Bill. tlf. 07 18 06 66

Lutter løjer
Fjællebodteatret
Hele familien
20. oktober kl. 15.00

Esbjerg

Brøndum skole
Bill. tlf. 05 12 13 77 (Esbjerg bibl.)
Hvad foregår der her?
Kabugi
3-10 år
9. oktober kl. 15

Espergærde

Espergærde bibliotek
Bill. tlf. 02 10 08 11 (Helsingør Børneteater)

Hvor regnbuen ender
Jytte Abildstrøms Teater
5-10 år
13. oktober kl. 9.30 & 11.00

Fredericia

Elbohallen, Tingvejen 24
Bill. tlf. 05 92 03 44 (Erik Rasmussen)
Hvad foregår der her?
Kabugi
3-10 år
6. oktober kl. 15

HER SES TEATER

Fredericia bibliotek, Prinsessegade
Bill. tf. 05 92 03 44 (Erik Rasmussen)
Hvad foregår der her?
Kabugi
3-10 år
7. oktober kl. 10 & 15, 8. oktober kl. 15

Frederikssund

Frederikssund Børnebibliotek
Jernbanegade 24
3ill. tf. 02 31 25 25 (1 uge før forest.)
Den lille have
Skægspire
1½-4 år
18. september kl. 10 & 14
Hare hop
Zoologisk Museums Marionetteater
4-9 år
9. oktober kl. 15
Hvad foregår der her?
Kabugi
3-10 år
24. oktober kl. 11
Da farverne forsvandt
Fair Play
3-6 år
3. november kl. 14
En farveballade
Rivegildet
1½-5 år
13. november kl. 10 & 14
Maries julegave
Anemoneteatret
3-8 år
1. december kl. 15

Frederiksværk

Frederiksværk bibliotek, Classensgade
Bill. tf. 03 12 25 11
Hvad foregår der her?
Kabugi
3-10 år
17. oktober kl. 10.30

Humlebæk

Humlebæk bibliotek, Centret
Bill. tf. 02 19 12 38 (Lisa Juhler)
Hvad foregår der her?
Kabugi
3-10 år
1. december kl. 9.30 & 11.30

Hammel

Skovvangskolen, Minervavej
Arr.: FOF Hammel v. Anette Nielsen
Telefon til Gunnar Wille
Gunnar Willes Teater
5-90 år
10. oktober kl. 13

Helsingør

Dueslaget, Stengade 51
Bill. tf. 02 10 08 11 (Helsingør Børneteater)
Forbudt affald
Dueslaget
8-13 år kl. 10/over 11 år kl. 12
29. september kl. 10 & 12
Den lille pige med svovstikkerne
Fair Play
7-12 år
20. oktober kl. 13
Havets mor
Ø-Gruppen
5-8 år
21. oktober kl. 10
Fluesvampen
Bjørneteateret
6-10 år
21. oktober kl. 13
Hvad drømmen fortalte
Turnus
6-9 år
22. oktober kl. 10
Forbudt Affald
Dueslaget
Over 8 år
22. oktober kl. 13
Edderkoppen
Kaskadeteatret
8-13 år
23. oktober kl. 13

Stengade 37
Arr.: Soc. dem. i Helsingør
Bedstefar er ikke død
Skifteholdet
14 år og opefter
22. og 23. oktober kl. 20

Stengade 51
Bill. tf. 02 64 00 98 (10-15)
Dødsflåden
Turnus
Fra 15 år
2.-21. nov. kl. 20
Toldkammeret, Havnepladsen 1
Bill. tf. 02 10 08 11
Det smarte teater
Jytte Abildstrøms Teater
3-7 år
14. oktober kl. 17.00
Syvmillestøvlen
Silkeborg Dukketeater
5-9 år
19.-20. november kl. 9.30 og 11.00.

Borupgårdteatret, Smakkevej 1 (Snekkersten)
Bill. tf. 02 10 08 11 (Helsingør Børneteater)
I pose og søk
Jomfru Ane/La Luna
Fra 10 år
28. oktober kl. 12.00
Som du er
Svalegangen
Unge og voksne
5. november kl. 20.00
Snedronningen
Turnus
10. november kl. 15.00
Skovens Ekko
Jomfru Ane Teatret
4-8 år
12. november kl. 9.30 og 11.00

Hinnerup

Rønbæk skole, Ådalsvej
Arr.: Hinnerup/Hadsted Teaterkreds
Vi elsker dig
Fiolteatret
29. november kl. 20

Hobro

Hobro Teater, Vestergade
Arr.: Hobro Teaterkreds
Vi elsker dig
Fiolteatret
26. november kl. 20

Horsens

Horsens Teater
Arr.: Horsensegnens Teater
Vi elsker dig
Fiolteatret
30. november kl. 19.30

Hvidovre

Risbjerggård, Hvidovrevej
Hej Clown
Benny Schumann Clown Teater
Alle aldre
4. oktober kl. 14.00
Hvidovre Medborgerhus
Bill. tf. 01 49 66 06 (Hvidovre Teaterforening)
Hvad fatter gør er altid det rigtige
(børneopera)
Børnemusikteatret
7-14 år
2. november kl. 11.00

Ikast

Ikast Børnebibliotek, Jens Holdgårdsvej 5
Bill. tf. 07 15 16 55
Telefon til Gunnar Wille
Gunnar Willes Teater
5-90 år
18. september kl. 15.00

Ishøj

Ishøj Teater, Brentedalen 8
Bill. tf. 02 73 60 98

Inderpligen
3-6 år og 6-10 år
7. sept. — 6. nov. kl. 9.30 & 11.15
Skovnlssen
3-6 år
30. november kl. 9.30 & 11.15

Kolding

Klostergården — Det lille teater
Bill. tf. 05 50 15 00 (Kis Michaelsen)
Hvad foregår der her?
Kabugi
3-10 år
5. oktober kl. 15

København

Københavneren, Nørrebrogade 37
Bill. tf. 01 39 92 95
I morgen er det mandag
Artibus
8. kl. og op
16. september — 10. oktober kl. 11 & 20
Rabarberblues
Natholdet
12 år og op
24. oktober — 15. november, tirs-fre. kl. 20, lø-søn. kl. 16
Hovedbiblioteket, Kultorvet 2
Bill. tf. 01 93 60 60 (Ingelise Langvad)
Hvad foregår der her?
Kabugi
3-10 år
7. november kl. 12

Hønen, Ahlefeldtsgade 33
Bill. tf. 03 50 86 25 (Bjørneteateret)
Bow Down
Bjørneteateret/Teatro Rio Rose
16 år og opefter
8.-10. oktober kl. 20

Medborgerhuset, Ahlefeldtsgade
Bill. tf. 01 12 58 03 (Cafe-Teatret)
Peer Gynt
Teatergruppen Kimbri
14 år og op
17.-27. november kl. 20 (und. man. 23/11)

Vandværket, Studiestræde
Bill. tf. 02 27 21 31 (14-18)
The Act
Dr. Dante
15 år og op
26. november — 19. december, tirs-lør. kl. 20, søn. kl. 16

Bellevue Teatret
Strandvejen 451, Klampenborg
Bill. tf. 01 63 64 00
Bedstefar er ikke død
Teatergruppen Skifteholdet
14 år og op
19. sept. — 15. okt., tirs.-fre. kl. 20, lør. kl. 17

Teaterklanen, Blegdamsvej 24 o.g.
Bill. tf. 01 37 43 83 (16-21)
Bernada Albas Andalusia
Teaterklanen
Voksne
22. sept. — 21. oktober kl. 20
22. okt. — 21. nov. kl. 19 (minus søn./man.)
Tvillingerne
Teaterklanen
22. oktober — 21. november kl. 21 (minus søn./man.)

Glyptoteket (store sal)
Bill. tf. 02 87 27 20 (teatret)
Hvad fatter gør er altid det rigtige
(børneopera)
Børnemusikteatret
7-14 år
20. november kl. 12, 21.-22. november kl. 15

Folketeatrets Provesal
Nørre Voldgade 50
Bill. tf. 01 42 70 08 / 07 36 63 03
Grønne tider på bondegården
McFetrich Dukketeater
3 år og op
19.-23. oktober kl. 11, 24.-25. oktober kl. 14

Bageriet, Suhmsgade (v. Kultorvet)
Bill. tf. 01 42 57 12
Pjerrot elsker Columbine
Anemone Teatret
7 år og op

1.-17. oktober, man. kl. 10, tors.-fre. kl. 19.30, lør. kl. 17

Statens Museum for Kunst
Bill. tf. 01 13 39 40
Mod himlen i lommen
Paraplyteatret
3-8 år
18. okt. kl. 13 & 15, 20.-23. okt. kl. 11 & 15

Riddersalen
Bill. tf. 01 34 37 04
Hvor regnbuen ender
Jytte Abildstrøms Teater
5-10 år
Efterårsferien kl. 12
Det smarte teater
Jytte Abildstrøms Teater
3-8 år
Efterårsferien kl. 10
Pjaltelhætte
Jytte Abildstrøms Teater
Familieforestilling fra 5 år og op
28. november til 20. december, ma.-fr. kl. 18.30, lø.-sø. kl. 14 & 16

Det Lille Teater
Bill. tf. 01 12 27 13
Søroverskibet Dødens Pølse
Stenz, Hellborn, Lunderskov & Therkildsen
3-10 år
7. september — 30. oktober, man.-fre. kl. 9.30 & 11, søn. kl. 13.30 og 15.

Tandem
Morten Danckert
3-7 år
16.-22. nov., man.-fre. kl. 9.30 & 11, søn. kl. 13.30 & 15
Oskar
Ole Barkentin Lauritzen
3-7 år
23.-29. november, man.-fre. kl. 9.30 & 11, søn. kl. 13.30 & 15

Bådteatret, Nyhavn 14
Bill. tf. 01 12 14 60
Generalproven
Krøll, Voetmann m.fl.
Unge og voksne
18. september — 17. oktober, man.-fre. kl. 20, lør. kl. 17

Lyngby

Teater/Bio, Lyngbycenter
Bill. tf. 02 88 60 55
Hej Clown
Benny Schumann Clown Teater
24. september kl. 10, 25. sept. kl. 8.45 & 10.30

Lyngby Teater, Storcentret
Bill. tf. 02 88 60 55 (Pæd. central v. P. Frøslev)
Telefon til Gunnar Wille
Gunnar Willes Teater
5-90 år
14. og 15. september

Odense

Magasinet, Brandts Passage
Bill. tf. 01 31 60 95
I morgen er det mandag
Artibus
8. kl. og op
24.-27. november kl. 11

Rosenhaven, Filsofgangen 19
Bill. tf. 09 13 13 01
Oda, satans kvinde
Banden
Voksenforestilling
25. september — 29. oktober, ons.-fre. kl. 20, lør. kl. 16

Ringkøbing

Vesterhavshallen
Arr.: Ringkøbing amt
Vi elsker dig
Fiolteatret
25. november kl. 20

Roskilde

Lynghøjskolen, Svogerslev
Arr.: Roskilde Teater
Vi elsker dig
Fiolteatret
3. november kl. 19.30

Skælskør

Skælskør bibliotek/Hallen
Bill. tf. 03 59 43 73
Hej Clown
Benny Schumann Clown Teater
20. september kl. 15

Tåstrup

Tåstrup Teater
Bill. tf. 02 52 14 30 (kl. 9-12)
Blitnyen og BZ'eren
Tåstrup Teater
12 år og op
28. september — 31. oktober kl. 10 & 12 (tors. kl. 20)
Nisse søges
Tåstrup Teater
3-10 år
16. november — 19. december kl. 9.30 & 11 (lør. kl. 13 og 15)

Vordingborg

Medborgerhuset, Kirkeskoven
Bill. tf. 03 77 09 20 (Vordingborg Teaterforening)
Hej Clown
Benny Schumann Clown Teater
29. oktober kl. 10

Ålborg

Jomfru Ane Teatret
Jomfru Ane Gade 14
Bill. tf. 08 13 60 44 (kl. 11-16)
Øglenatten
Jomfru Ane Teatret
Voksne
1. oktober — 4. november, tir.-fre. kl. 20, lør. kl. 16
Fredys Forestilling
Torkild Lindebjerg
4-8 år
5.-16. oktober, man.-fre. kl. 9.30 & 11.30
Sofaleven
5xKaj
Voksne
16.-22. november kl. 20
Puzzle in Night Lights
Teater Tango
Unge og voksne
24.-27. november kl. 20, 28. november kl. 16

Århus

Svalegangen
Vi elsker dig
Fiolteatret
9.-11. november kl. 20

Hovedbiblioteket Mølleparken
Bill. tf. 06 53 14 82 (Pin Pon)
Hønsene, Hans og bedstemor
Silkeborg Dukketeater
3-7 år
28. september kl. 10
Det smarte teater
Jytte Abildstrøms Teater
3-7 år
30. september kl. 10
Ole Lukeje
Turnus
3-6 år
1. oktober kl. 10
Hans og Grethe
Dukketeatret Pin Pon
3-9 år
28. sept. kl. 17, 29. sept. kl. 10, 2. okt. kl. 10 & 16
Haren og Pindsvinet
Vibeke Helgesens Dukketeater
2-6 år
3. oktober kl. 10 & 11

Der tages forbehold for ændringer i oplysningerne.

Børneteaterplakater til salg

Børneteaterplakater til udsmykning

Børneteaterplakater som gave

Børneteaterplakater som reklame for børneteater

Børneteatersammenslutningen sælger plakater fra børneteatrene forestillinger. Pengene går til arbejdet med at gøre børneteatrene stærkere og bedre. Hvis en eller flere af plakaterne i tilbuddet bliver udsolgt, finder vi andre i stedet.

10 plakater sælges for kr. 82,- incl. forsendelse.

Send beløbet pr. check eller indsæt det på giro 6 61 81 38 til Børneteateravisen, Frederiksborggade 20, 3., 1360 København K.

Plakaterne bliver sendt i et paprør. Vi håber, de når hele frem. I modsat fald, ring 01 15 69 00.

Klip kuponen ud og send den allerede i dag!

Plakattilbuddet:

BAGGÅRDTEATRET/BANDEN: »Marathondansen«

— Flerfarvet 68,9×49,5 cm

BATIDA: »Supersøster og den store tyrann«

— Flerfarvet 41,9×61,5 cm

BJØRNETEATRET: »En hjertesag« — Flerfarvet 42,0×29,7 cm

FAIR PLAY: »Hold kæft hvor det svinger« — Flerfarvet 44,0×62,3 cm

KASKADETEATRET: »Generationsfarcen«

— Sort/hvid 48,1×61,8 cm

MARIEHØNEN: »Sidste skrig« — Sort/rød/hvid 41,9×58,9 cm

MØLLEN: »Tid« — Flerfarvet 58,4×78,7 cm

SKÆGSPIRE: »Stigebyrget« — Flerfarvet 33,9×50,0 cm

TEATER 83: »Tørreløftet« — Flerfarvet 46,0×64,0 cm

Ø-GRUPPEN: »Standfugle« — Flerfarvet 29,9×44,9 cm

BREV

Hermed bestiller jeg:

— sæt plakater à kr. 82,-

☐ Pengene er sendt pr. check

☐ Pengene er indsat på:

Giro nr. 6 61 81 38

Børneteateravisen

Frederiksborggade 20, 3.

1360 København K

OBS: Plakaterne sendes først, når pengene er indgået på giro.

Frankeres
som
brevkort

Send plakaterne til:

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr./by: _____

Børneteateravisen
Frederiksborggade 20, 3.
DK-1360 København K